

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 26 —
za pol leta " " " 13 —
za četrt leta " " " 6.50 —
za en mesec " " " 2.20 —
za Nemčijo celoletno " 29 —
za ostalo inozemstvo " 35 —

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24 —
za pol leta " " " 12 —
za četrt leta " " " 6 —
za en mesec " " " 2 —

V upravi prejeman mesečno K 1.90

SLOVENEK

Inserati:

Enostopna petivrstna (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostopna petivrstna (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izveniš nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisti se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
hran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 14 strani.

Dr. Andrej Karlin — škof
tržaško-koperski.

Staroslavna stolica svetega Justa ni več vdovela. Veselo vest nam je naznanil brzoglav: Stolni kanonik ljubljanskega kapitlja dr. Andrej Karlin je imenovan za višjega pastirja tržaško-koprske škofije! Z največjo radostjo pozdravlja to vest vsakdo, ki mu je pri srcu prospeh katoliške zavesti in probuja katoliškega življenja. Veseli se, krasna obala sinje Adrije, veseli se kršna skala kremenitega Krasa, veseli se, dobri narod, ki si želel moža, kateri umeva skrivnosti tvojega srca, veseli se, veliko, od hrupa in vrvenja svetovnega prometa in boja odmeva-joče mesto, veseli se vsakdo, kateri jezik govoriš in kakršne boje biješ na tej vroči zemlji, kajti on, ki prihaja, pride v ljubezni in v miru, napolnjen z edino željo, da bi pripomogel do veljave resnici in pravici v blagor izročene- ga mu ljudstva in duhovništva!

Mi poznamo novega tržaškega škofa, in zato s polnim prepričanjem pišemo te vrstice. Dr. Karlin bo mož na svojem mestu v težavnih razmerah, ki ga čakajo.

Mož visoke izobrazbe! Že v dobi svojih strokovnih študij si je razširil obzorje in se vglobil v sveto vedo. Plod njegovega znanstvenega dela so učne knjige, ki jih je spisal in članki, ki jih je objavil po naših listih. Ločiti je znal resnico od zmote in ubral je pravo pot. Kar je napisal, je skrbno oplljeno in premišljeno. A ni se omejil na znanost, tudi leposlovje in poljudna ljudska literatura ga štejeta med svoje. Vzel je v roke tudi potni les ter z odprtim očesom gledal v svet in v božjo prirodu, veseleč se vsega, kar je lepega in veličastnega. In kar je videl, je rad podal v spisui svojim rojakom, izobrazenstvu in priprostemu ljudstvu. Jasna beseda, ljubezniv nasmeh in odkrit govor zveni iz njegovih spisov.

Dr. Karlin ni nikjer silil v ospredje, povsod je sodeloval, koder se je kaj koristnega delalo. Sodeloval je pri vseh naših najboljših listih in pri večini onih naših zavodov, ki so si postavili za nalogo izobrazbo in gmotni prospeh našega ljudstva.

Delal je za mladino. Mnogoletni teroučitelj na gimnaziji je spoznal

našo srednješolsko mladino in ji je bil ljubezniv in dobrohoten vzgojitelj. Ne le v šoli, tudi na domu, ki nadomestuje dijaku rodbinsko življenje, v knezo-

stolico. Hvaležnemu spominu se pridružujeta radost in ponos.

Ljubljanska škofija je hvaležna dr. Karlinu za njegovo delo na glasbe-

Dr. Andrej Karlin,
škof tržaško-koperski.

škofijskem Alojzijevešču je bil srednješolski mladini dober prijatelj in blag vodnik. Njegovi bivši učenci danes s srčnimi vošili spremljajo svojega profesorja in prefekta, ko zaseda škofijsko

nem polju. Sam izobrazben glasbenik je stal zadnja leta na čelu društvu, ki skrbi za lepoto bogoslužja in za umetno, dostojno cerkveno petje. Kot urednik cerkveno-glasbenega lista je

vodil to gibanje, kot društveni predsednik je vodil tudi glasbeno Solo, ki je izobrazila že veliko število naših mladeničev. Brez hrupa, brez reklame, na tihem se dela, in uspehi tega dela se poznajo po vseh naših župnijah.

Tudi širšega društvenega delovanja se je udeleževal dr. Karlin. Vidimo ga kot predsednika nekdanje katoliške družbe, ki je v Ljubljani svoj čas zbirala katoliško misleče moze. Kot ljubezniv družabnik je marsikoga pridobil. Kajti vesela in prikupna ljubeznivost njegova, spojena s prirojenim taktom in z eleganco izobraženega duhovnika, je vsako družbo oživila.

Dr. Karlin umeva naloge sedanjega časa. Težke borbe, ki jih bije dandanes katoliška Cerkev, se ni strašil. Dalj časa ga vidimo na čelu Obrambenemu društvu, ki zavrača neutemeljene in zlobne napade na moze katoliškega prepričanja. Zaupanje članov ga je izvolilo v odbore važnih narodnogospodarskih zavodov. Ljudska posojilnica, Vzajemno podporno društvo, Vzajemna zavarovalnica ga štejejo med svoje odbornike. Tako je dr. Karlin dobil v pogled tudi v narodno-gospodarsko stran našega delovanja, v njeno važnost, v njene težave in v njene uspehe. Dandanes je pač neobhodno potrebno, da imajo višji cerkveni krogi smisel in srce za to delovanje, tako ozko spojeno s splošnim duševnim razvojem vsakega naroda. Sodeloval je tudi v delavskih društvih in v krščansko-socialni organizaciji.

Karitativna društva so bila dr. Karlinu vedno pri srcu. Med prijatelji osirotele mladine si ga vedno našel, podpiral je vse naprave, ki lajšajo telesno gorje, da zdravijo dušne rane.

In slednjič, da ne pozabimo: Dr. Karlin je ves naš kot mož prepričanja, dejanja in peresa! Kot izobražen mož in delaven duhovnik zna ceniti važnost katoliškega tiska. Peščica nesebičnih mož je ustanovila tiskovno društvo, ki je po umnem delu zrastle v veliko tiskarsko organizacijo. Iz malega začetka so zrastle veliki zavodi, ki danes pošiljajo v mnogotisočerihih izvodih v svet liste in knjige. In tudi pri tej naši tiskarski organizaciji sodeluje dr. Karlin.

To so stvari, ki o njih širni svet ne ve mnogo. Uspehi se pač vidijo, a delo je tiho in delavci so skromni. In danes, ko ga svet, ki gleda le na zunanjost, časti kot novoimenovanega škofa, mu mi v največjo čast in slavo šte-

LISTEK.

Srečni ribič.

(Povest iz Bretanje.)

Resnično, ni bilo srečnejšega človeka pod božjim solncem, kakor je bil Jean Ruis. Tako smo rekli vsi. Prevzel je od svojega očeta bogat ribji lov in lep modro-belo pobarvan čoln, ki ga je sukal po valovih strokovnjaško kakor malokdo. Bil je vesel, čvrst človek, ki mu je vsakdo z veseljem pogledal v jasne oči. Pred kakim pol letom je poročil Yvonne. Bila je to najlepša dekle v vasi in mogoče tudi v celem kraju. Ni bila tako močnih kosti in glava, kakor druge ribiške hčere; niti ni bila tako nečrna in rahla kakor kaka princezinja. Obrazek njen je bil sladak, lase je imela rjavkasto rdeče in bujne, oči pa velike, ki so zrle tako tuje in sveto ko one svete Device v vaški cerkvi. Vsakdo v vasi jo je ljubil in vendar je ni nihče zavidal Jeanu, ki je bil srečen človek, ki si jo je priobil. Hej, to vam je bila lepa svatba! Lepo je bilo videti nevesto, oči vseh so se visele na njej, in ko je dejala svoemu Jeanu »da« ter ga pogledala ljubeznivo od strani, se je komaj zdržal, da je ni objel pred vsemi ljudmi.

Bila sta poročena pol leta in Jeanu se je dozdevalo, da je vsak dan bolj srečen in bogat. Kar je videl v očeh svoje mlade nečne žene, vse ji je naredil. In njegovo občevanje z njo je bilo vsak dan bolj spoštljivo in bolj prisrčno, kajti Yvonna je pridno šivala otroške srajce, plenice in vse one ljubke majhne stvarce za otroka, svojega otroka, na katerega je vedno mislila s pričakovanja polnimi sanjami.

Da, brez dvoma je bil Jean Ruis izmed najsrečnejših ljudi in vendar — nekaj ga je težilo že dalje časa, neka skrivna skrb. Bilo je solnčnega pomladanskega dne v aprilu, ko je zalotil svojo Yvonne, kako je vzdihnila. In ko jo je skrbno vprašal, kaj ima na srcu, je rekla: »Veš li, ti veliki Jean, kaj bi si rada želela, ako bi bila bogata? Šivalni stroj. S tem bi šlo hitro izpod rok šivanje srajčk in blazin! Ti se niti ne veš, kaj je prav za prav tak stroj? V vasi ima županova hči Juliette tak šivalni stroj. Ej, kako jo je veselo gledala, ko stopa z nogami gor in dol ter zgoraj kolo brenči »rrrr« in skače igla hitro dol in gor ter naredi vsakokrat nov šiv v blago. Naenkrat je bilo delo končano. In ker mi je tako zelo ugajalo, mi je Juliette celo dovolila, da sem sedla k stroju ter z njim sama šivala. Spočetka mi je v resnici burno bilo srce, toda potem mi je šlo gladko

izpod rok in ne moreš si niti predstavljati, kakor sem bila vesela, da sem tako hitro šivala.«

Ta dogodek je dal Jeanu mnogo misliti. To je bilo vendar nemogoče, da bi imela njegova Yvonna tako veliko željo, ki bi se ji niti ne izpolnila. Par dni mu je stvar v nedoločnih obrisih šumela po glavi, potem pa je začela dobivati gotove oblike.

»Koliko velja taka stvar, šivalni stroj mislim, o kateri si zadnjič pripovedovala?«

Yvonne se je smehljala: »Ti dobri Jean, to ni za nas. Juliette je kupila stroj star v mestu in vendar je veljal 50 frankov.«

»Mnogo,« rekel je Jean ter molčal. Drugi dan pa je bil načrt gotov. 12. junija, na rojstni dan Yvonne, mora imeti šivalni stroj. Gledal bo, da bo dobil kak star šivalni stroj na obroke in treba bo na vsak način preostali denar od svojega zaslužka prihraniti. Lahka se mu vsa stvar ni zdela, mislil je veliko in prevdarjal. Stroški so veliki, večji ko zasluži v dolgem času, toda Yvonna hoče šivalni stroj in mora ga dobiti.

Nekega dne je oblekel svojo najboljšo obleko in ko ga je Yvonna vprašala pogledala, bil je nekoliko v zadregi. Govoril je o ribjih kupcih v mestu, o opravljenju, kratko in malo, moral

je v mesto, poljubil je ženo ter odšel.

Vsa zadeva se je sijajno posrečila. Pri nekem kramarju je našel tak stroj. Ogledaval ga je nezaupno od vseh strani, ker se je zavedal, da se malo razume na take stvari. Prodajalec se je moral vvesti pred stroj in krepko goniti z nogami. To je ropotalo in šumelo popolnoma prav in igla je skakala kakor je povedala Yvonne, gor in dol. Potem sta se končno zmenila za prodajno ceno, in sicer 45 frankov. Do 12. junija plača 20 frankov ter pride potem po stroj, za ostanek 25 frankov pa sta obrok. Sedaj je bil Jean zopet srečen. Njegova mala Yvonne je bila sicer vsak dan bolj prozorna in slabotnejša. Ni tožila, vendar pa so okoli nežnih ust nastale gube trpljenja in velike oči so zrle tako žalostno in proseče. Toda kaj je razumel Jean o vsem tem. Mislil je, da mora biti tako in da bo zopet vse dobro. Jeanu je postajalo kar nekako tesno, ako je mislil na svoje očetovsko dostojanstvo. In prišel je 12. junij. Zgodaj zjutraj je Jean vstal ter se pripravil, da odide v mesto.

Yvonne je ležala trudna in bleda v postelji ter je rekla: »Prosim te, Jean, ostani vendar danes raje pri meni.«

Jean je mislil, da želi to zaradi svojega rojstnega dne, četudi mu je težko delo, ko se je delal, kakor bi ničesar ne vedel o tem. Vzel je srečno

jemo to, da je delal s temi tihimi in skromnimi delavci na polju našega verskega in narodnega probujenja.

Z veseljem smo pozdravili njegovo imenovanje za stolnega kanonika. Sedaj zastopa škofijstvo v c. kr. mestnem šolskem svetu ljubljanskega, in je nadzornik verouka. Vestno izpolnjuje to svojo nalogo, natančen sam in vestnost zahtevajoč od drugih. Sam učitelj in prijatelj učiteljstva, in organizacija katoliških slovenskih učiteljev ga šteje med svoje.

Tak je mož, ki ga je volja cesarjeva in beseda papeževa določila za škofa tržaškega. Vemo, da bo sovražna zloba tudi proti njemu dvignila koščeno roko in ga sprejela s sikanjem, predno ga bo spoznala. A priznati mora vendar vsakdo, da je dr. Karlin danes bolj kot vsak drugi, ne le po svojem značaju, ampak tudi po raznih zunanjih okolnostih sposoben in primeren za tržaškega škofa. Slovenci, Hrvatje in Italijani imajo v njem škofa, ki ne govori le njihovega jezika, ampak ki pozna tudi njihove težnje in ki bo skušal po možnosti na temelju pravice zadostiti njihovim željam.

Ali ga hočete napadati zaradi katoliškega prepričanja?

Katoliški škof more biti pač le mož preizkušenega in trdnega katoliškega prepričanja in delovanja. »Argue, obsecra, increpa...«

Ali ga hočete napadati, ker je rojen Slovenec? Tržaška škofija je že imela slovenske škofe, v čast so bili stolici svetega Justa sinovi slovenske kmečke hiše!

V čast jej je tudi imenovanje dr. Karlina. Slovenec — tržaški škof! To je vesela vest za nas, ki ne more biti sovražna nikomur. Pravičen bo nam in nikomur krivičen. Dal bo vsakomu, kar mu gre, ne da bi komu kaj vzela. Kršćanski delavec bo imel škofa, ki zna ceniti žulje na delavski roki. V isti ljubezni bo sprejemal vse, ki so blage volje, kakor se ga bodo tudi v zaupanju oklenili vsi, ki iščejo božjega kraljestva na zemlji.

Živel tržaško - koprski škof Andrej!
Na mnoga leta!
Bog s Tabo!

„Slovenska Straža.“

V imenu zatiranih obmejnih bratov moramo ponovno prositi vse naše denarne zavode, zadrage in gospodarska društva, hranilnice in posojilnice, da se sedaj spomnijo z darovi »Slovenske Straže«. V spomin vam kličemo nasilstva na Kočevskem, zatiranje Slovencev pri ljudskem štetju povsod v obmejnih krajih, da še celo v slovenski prestolici Ljubljani. Nikjer pa ni vse raznarodovalno delo tako nasilno, kakor na Koroškem. In vsa ta nasilja kažejo, kako smo še slabi. Vse je proti nam, sami stojimo v tem boju za pravico do življenja, navezani na svojo lastno silo in pravico. Malo nas je, zato je treba mnogo dela in mnogo žrtev. Mej ne bomo utrdili brez denarja. **Ljudski denar za ljudstvo!** Slovenski denarni zavodi naj sedaj pri sklepanju računov pokažejo, da jim je bodočnost naroda res na srcu. »Slovenska Straža« sprejme vsak najmanjši dar hvaležnega srca in radostno, ker vsak vinar je prinašalec blagoslova in novega

poguma v njenem delu. **Slovenske hranilnice in posojilnice, zadrage, gospodarska društva, podprite »Slovensko Stražo!«**

Podružnice in vsi naši prijatelji! Sedaj je čas, ko imajo izobraževalna, bralna, pevska društva, Orli, Marijine družbe, Bogomile, dekliške zveze, mladeniške zveze, hranilnice in posojilnice, zadrage in gospodarska društva svoje **občne zборе**. Na vsakem takem občnem zboru naj vstane eden in predlaga, da **dotično društvo pristopi kot redni član k »Slovenski Straži«**. Udnina zanje je 10 K letno. Premislite! Pridobite vsa naša društva in druge organizacije po vsem Slovenskem za redne člane »Slovenske Straže« in — »Slovenska Straža« ima najmanj **15.000 K** več stalnih letnih dohodkov. Upamo, da ga ni v domovini naši človeka, ki bi z živo besedo ne agitiral za 15.000 K za »Slovensko Stražo!« **Katoliške organizacije slovenske! V vas leži moč slovenskega naroda in ve morate biti tudi temelj »Slovenske Straže!«**

Slomškov dar čez 20 K:

Sentvidčani po g. V. Zabretu, župniku v št. Vidu nad Ljubljano, 40 K.

Slomškov dar po 20 K:

Zupanstvo v Boh. Bistrici 20 K.

Nadalje se je nabralo kot Slomškov dar:

Občina Križka vas pri proračunu 10 K. — Na Miklavžev večer nabrano pri Kraljici v Višnji gori 4 K. — Tarokisti v Višnji gori 1 K 42 h. — Po g. G. Koller, župniku Podraga, iz dveh nabiralnikov 3 K 30 h. — Karol Jaklič, župnik, Prežganje pri Litiji, 5 K. — Mesto novoletnih voščil darovali »Slovenski Straži«: Marenčič Rajko, trgovec v Kranju, 10 K. — Koblar Anton, dekan v Kranju, 3 K. — Po 2 K: Aljančič Valentin, župnik v pokoju, Kranj; Sitar Valentin, kaplan, Kranj; Rakovec Engelbert, kaplan, Kranj; dr. Perne Franc, c. kr. profesor, Kranj; dr. Edv. Globočnik, zobozdravnik, Kranj; Peterlin Anton, župnik v pokoju, Kranj; Holzacker Franz, zobotehnik, Kranj; Likozar J., trgovec, Kranj; Šavnik J., trgovec, Kranj; Rebolj L., gostilničar, Kranj; Rabič Ivanka, Kranj; Hafner J., Kranj; — po 1 K: Anton Dokler, c. kr. prof., Kranj; Ant. Detela, c. kr. prof., Kranj; dr. Karol Cepuder, Kranj; Fr. Kummer, dekan v pok., Kranj; Ivan Kumer, Kranj; Pavla Bambič, Kranj; P. Bidovec, Kranj; Mar. Šumi, Kranj; L. Wendbing, Kranj. — J. Trink, mizar, Ljubljana, 80 h. — Ivan Jelšnik, kaplan, Čadram, 3 K. — Josip Bambič, kaplan, Polhovgradec, 3 K. — Nabrali prijatelji pri treh črkah 6 K 30 h. — Miro Volčič, župnik, Brezno, Štaj., 4 K 44 h. — Nabrano pri volitvi okrajnega šolskega sveta v Višnji gori 11 K 20 h. — Josip Erjavec, fotograf, Višnjagora, dobiček pri igri, 82 h. — Nabrano na gostiji Antona Pelc in Marije Jerebič v Ivanjkovcih pri Ormožu 16 K. — Neimenovan v Kotu 10 K. — Antonija Kumer, voditeljica c. kr. čipkarskega tečaja, nabrala pri prosti zabavi v Vel. Dolu pri Komnu, 5 K.

Sklad Mohorjanov 1910:

200. Mohorjani Sv. Martin pri Vurbergu, po g. Antonu Lajnsič, župniku, 1 K. — 201. Mohorjani Loka pri Zidanem mostu 2 K. — 202. Mohorjani v Podbrdu 3 K 42 h. — 203. Mohorjani

Sv. Duh v Ločah, po župnijskem uradu, 14 K. — 204. Mohorjani Studence, po g. Josipu Čede, župniku, 20 K. — 205. Mohorjani Mošnjje, po g. Ivanu Trpin, župniku, 5 K. — 206. Mohorjani Rajhenburg, po g. Josipu Tratnik, kaplanu, 10 K. — 207. Mohorjani Hajdini pri Ptujju, po g. J. Šketu, kaplanu, 19 K.

IZKAZ

za »Slovensko Stražo« darovanih rabljenih pošttnih znamk.

Od 5. do 20. t. m. so poslali rabljene znamke sledeči cenj. nabralci: J. Jaklič, poslanec, Dobropolje, 960. — Rodbina Podržaj, Ljubljana, 11.100. — Marija Štokelj, Trst, 200. — Franica Zaslaznik, Polhovgradec, 500. — Jos. Turk, Zobeč Jakob, dijaka, Novo mesto, 115. — Gera Jelenc, Tršče, 4440. — Antonija Ručigaj, Mengeš, 2046. — Ivanka in Mimi Gorjanc, Kranj, 665. — Ivanka Cestar, Mozirje, 440. — Josipina Mikuz, Črni vrh nad Idrijo, 220. — Kati Završnik, Gomilsko, 612. — Rezika Šketa, Braslovče, 2458. — Krista Ropova, Bršna pri Gor. Gradu, 2000. — Malči Pikel, Griže, Štajersko, 3063. — **Marija Štokelj, Trst, 1000.** — Minka Bregant, Ljubljana, 2000. — Francka in Mimi Rihar, Polhovgradec, 520. — Katica Kavčič, Ljubljana, 1233. — Franc Lapajne, c. kr. rud. pisar, Idrija, 30.189. — Ivan Frlan, krojač, Poljane pri Šk. Loki, 1128. — Marija Klinar, Ljubljana, 300. — G. Tušek, Ljubljana, 350. — Martin Zajc, Vrbovec, Štajersko, 299. — Milka Strojanshek, Nazaret, Št., 1000. — Skupaj **1.036.970.**

Dosežen je prvi milijon. Dobitek, razpisan na milijonsko znamko, je doseglja torej rodoljubkinja gđ. Marija Štokelj v Trstu. Kakor čujemo, je že izbran drugi dobiček, in sicer za prihodnjega pol milijona. Torej stvar nikakor ni še končana, temveč se prosi vse cenjene rodoljube, da tudi v naprej prav marljivo nabirajo v korist »Slovenski Straži« vsakovrstne rabljene pisemske znamke in šokoladni papir ter pošiljajte vse na naslov: Leopold Puhar, Spodnja Šiška 88 pri Ljubljani.

Vsaka zavedna gospodinja zahteva povsod le drože (kvas) iz drožarne Josipa Košmerl, Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 8., katere se prodajajo v korist »Slovenske Straže«. Obmejni Slovenci so hvaležni tem drožam. Drože so izborne in tudi v cenitve tekmujejo vsakterim izdelkom. **Trgovci in pekarije, naročajte jih!** Zavedne gospodinjse so Vaše odjemalke.

Idrijske novice.

i Javni ljudski hod liberalne »Jednakopravnosti« in socialdemokratskega »Napreja« se je zvršil v nedeljo 15. januarja — v znamenju zabavljanja in hujskanja. Veliki lepaki so z debelimi črkami naznanjali, da se bodo obravnavale »rudarske razmere«, da bi privabili čim več delavcev. Sklicatelj pa so imeli namen, z resolucijami svojega shoda vplivati le na oblasti, da dosežejo pri občinskem gospodarstvu svoje namene. Zato so na lepkih pred daleč vidnim napisom »rudarske razmere« drobno naznanili, da bo prva točka dnevnega reda »klerikalno nasilje proti idrijski občini in posameznim naprednim občanom«. Vedeli smo že naprej, da bo to tudi

edina točka shoda, v čemur se tudi to pot nismo motili. Liberalci imajo besedo o kavarnah in čitalnicah ter klerikalnih škodljivcih, socialdemokrati pa kvasi o papežu in škofih, za delavske razmere pa se oba brigata toliko kakor za lanski sneg. Zato so tudi na nedeljskem shodu mlieli o »klerikalnem nasilju« dve uri, »rudarske razmere« so bile odpravljene pa v petih minutah.

i Liberalci v zadregi. Na shod je prišlo okoli 350 — največ do 400 ljudi. Neki delavec pogleda zborovalce in opazi, da je navzočih kaj malo posestnikov, ampak skoro sami rudarji, med njimi mnogo iz Spodnje Idrije, katerih »klerikalno nasilje proti idrijski občini« nič ne zadeva. Zato predlaga, da se naj najprej obravnava na shodu rudarske razmere, potem naj se pa idrijski purgarji med sabo skampljajo. Predlog je zdrazil liberalno-socialno-demokratsko koalicijo v toliki meri, da so želeli nasprotnike te koalicije izvesti pivarne, kjer je bil shod. Navalili so se zlasti na posestnika in rudarja Ivana Kavčiča ter ga hoteli vreči iz pivarne, da si ljudje »reda in mirne krvi«, kakor zmerja liberalne in socialdemokratske zaveznike dopisnik »Slov. Naroda«. Kavčiču so ti ljudje »reda in mirne krvi« strgali suknjo eden pa ga je z vso močjo sunil s pestjo v prsi, a iz pivarne pa ganiso mogli vreči. Premembi dnevnega reda so moške reda in mirne krvi ugovarjali, češ, da se mora shod vršiti po dnevnem redu, kakor je naznanjen politični oblasti. Če jim pa kaj ni všeč se pa brez pomisleka upro oblastim.

i Težnje liberalno-socialdemokratske koalicije so razlagali znani govorniki na takih taborih. Čutilo se je skoro vsem združenim naprednjakom, da perejo bolj sebe; morali so jo kje zavoziti, sedaj jih pa skrbi, kaj bo z njih žrtvami. Zato bi predvsem radi poiskali koga, da bi svojo krivdo nazvalili. Na vrsti je bil seveda Oswald ki ga Julče, Tavzes in Kristan imajo najrajši. Vsi drugi nasprotniki liberalno-socialdemokratske stranke so le njegovi »podrepaniki«. Tavzes je premleval kar je že stokrat povedal »Slovenski Narod« in pojasnil »Slovenec« o občinskih zadevah, proračunu, kakor tudi o verandi Alojzija Kobala. Vmes je lagal, da dobiva Oswald od rudniškega ravnateljstva nagrade za svoja hujskanja. Anton Kristan je prišel iz Ljubljane zabavat poslušalce s svojim neslanostmi. Klerikalci so krivi vsega zla, draginje v Ljubljani in Dunaju. Pa kaj če to? Klerikalec dobi od svojih hudobij odvezo z besedami: V imenu Boga Očeta, Sina in sv. Duha — potem gre in nadaljuje svoja lopovstva. O Kobalu je bil mnenja naj pridno hod v cerkev in k spovedi, pa mu ne bo treba podirati nove stavbe. Se bo že Oswald zanj potegnil. Naš Kavčič je zadel pravo, ko je povedal v svojem odgovoru, da Kristan ni vreden odgovora, ker je le komedije ugajal, in sicer najbolj med govorniki. Tajnik Novak je še enkrat premleval Tavzove besede. Višek bedarije je bila trditev, da klerikalci rekurirajo proti regulaciji Nikave zato, da ne bo treba dati deželi prispevka. Kdo je neki rekuriral proti regulaciji Nikave? Ampak najprej zahtevamo dovoljenje, da smete regulirati, potem načrte in konč

prihranjenih 20 frankov ter ji dejal, naj ga pričakuje okoli opoldne in odšel veselo v mesto, ne da bi slutil, da se uboga žena zviaja v bolečinah.

Stroj je bil velik in težak, toda kaj je bilo to za Jeanovo ljubezen in požrtvovalnost. Kak obraz bo pač naredila Yvonne, ko bo videla stroj. Kako sreče polno se ji bodo zasvetile oči. Kako vesela se bo zahvalila Jeanu, ko bo rekla: »Ti moj ljubi, dobri, veliki Jean, kako te imam rada.« Srce mu je kar začelo hitreje biti, ko je mislil na to. Solnce je pripekalo vedno hujše in stroj je postajal vedno težji in težji. Parkrat je moral obstati, da je počival, toda ni si privoščil mnogo časa — vedno naprej, domov, k svoji Yvonn.

Končno je zagledal dobro znane hišice domače vasi in med njimi svoj ljubljani, prijazni dom. — — — Kaj neki imajo ljudje? Izogibajo se mu s neki imajo ludje? Izogibajo se mu s pota ter ga tako čudno pogledavajo. Da, to bodo govorili! Ze je stal pred domačimi vratmi; odprla so se, in iz hiše je stopil sivolas župnik.

Prestrašil se je, ko je zagledal nenadoma Jeana pred seboj. Potem je položil roke na njegove močne rame ter zrl poln sočutja v strahu polne široko odprte Jeanove oči. Jean je čul kakor v sanjah, ko mu je dejal stari gospod:

»Bodi pogumen, ubogi moj Jean;

tvoja žena je bila predobra za ta svet; vzela jo je tebi med svoje angelje.«

Jean je zakričal grozno, zaškripal z zobmi, da je oblivala vse okoli stoječe zona. In potem je zagnal stroj ob tla ter planil v hišo. Tu je ležalo njegovo vse, njegovo najljubše, vse njegovo upanje in življenje — mrtvo.

Bel ko kreda je bil obraz in mehka ustna so bila mrzla. Jean je stokal, hotelo ga je zadušiti, grabil se je za glavo, ko je videl izgubljeno srečo. — »Jezus, Bog pomagaj mi!« so šepetale okoli stoječe ženske ter odšle polagoma in potihoma, da niso gledale nesreče. Jean Ruis pa je ostal sam s svojo ljubljeno, sedaj mrtvo ženo.

Nekaj časa pozneje so pripovedovali ljudje Jeanu, da se je udrila ženi kri, komaj ko je odšel z doma in da so jo našle sosede umirajočo. V svoji smrtni stiski je neprenehoma klicala Jeana, svojega velikega Jeana, ki bi ji edino mogel pomagati. Prosila je sosede, naj ga gredo iskat, saj jo tako zelo ljubi. In potem je z njegovim imenom na onemoglih ustnih umrla tako težko, težko — — —

Jeana Ruis, nekdanj tako srečnega ribiča, od tedaj nihče ni videl, da bi se smejal. Tiho in temno živi v zapuščenih kočih, ne mara nobenega človeka poleg sebe ter čaka, da reši smrt tudi njega, ubogega, nesrečnega Jeana.

Tacga špasa pa še nekaj, kokor sm ga duživu zadna nedela na plac, mejčkn preh, predn sa začel leberalci pr »Zlat rib« tiste, ke hodja ub nedeleh ke na golaš, farbat in iz soja mudrostja voda delat in se bahat.

Jest grem dupoune tkula ukul deveteh pu plac, ke punavad grem tud rad na kašn fruštək in glih ta nedela sm tou zavít h »Zlat rib«. Ke sm se pa spounu, de sta za ta nedela tud gspud placrešpehtar in gspud dohtar Taučar zase pr »Zlat rib« fruštək naročla, sm s pa mislu: če greš dons ke, te uja prec mel za leberalca in štel te uia kar za

eneh deset. Ke sm pa jest bl skromne nature in b m na blu nč kej lebu, de b me štel za deset, sm soja namera spre vrgu in sm ja mislu raj h Kulouratarie ke je mir pred placrešpehtarjam in tud drugem rešpehtarjem, mahnt.

Kumi pridem ke du Obernatuviča pa zaslišem za saba en ružlajne, koki de b krigskasa u šajtrg za mana pelal »Kua pa pumen ta ružlajne iz gnarjam,« sm s mislu sam pr seb in sm s ubrunu. Kar zagledam kašneh pedese kuraku za mana gspuda placrešpehtarja, ke je držu ruke u hlačneh var žeteh in ružlou iz gnarjam, kokr se je men zdel.

»Kua pa tu pumen, de gspud placrešpehtar tku iz gnarjam žvenkla. Sej negava navada ni, de b pršou tku iz farba na dan kar se gnarja am tiče. On se raj mal putuhne, ke dr se ud plac guvari in se dela, kokor de u zdej, zdej ud srumašne konc uzeu.

»Tula, more bi pa neki pusebnga, sm mislu. «Ta nar bl pametn bo, če g pučakam in ga prašam, če ni murde iblanska srečka zadeu, ke dela tak šun der u varžet.«

Ružlajne je prhaju čozdali bliži it že je biu tak špetakel, kokr de b eneš deset raubarju uklenenah pelal prek men in kar skus učesa je šlu, ke se je prvalu gspud placrešpehtar du mend

»Kua pa pumen ta ružlajne pu varžeteh, gspud placrešpehtar? A s

no proračun. Z 10.000 kronami ne boste regulirali Nikave, te kronice imajo že svojo pot naprej določeno, a v drugo Nikavo. Četrty govornik je bil Štravs. Ta se je posebno izkazal, koliko se razume na stvar. Očital je klerikalcem, da si ugovarjajo in so nedosledni, čes, da je gerent doklade zvišal, da bi občina čimprej poplačala svoje dolgove, sedaj so pa za znižanje doklad, da občina ne bo mogla tako hitro dolgove plačati. Ta je posebno »kunjstna«! Gospod direktor! Ali je kdo rekuriral le proti nemu vinarju, ki ga je županstvo namenilo za poplačanje dolgov? Ali ni vložen rekurz v prvi vrsti zato, ker je v proračunu 16.000 K ostalo nepokritih, v drugi vrsti zato, ker županstvo ne samo ne namerava čimprej poplačati stare dolgove, ampak jo nasprotno čimprej zakopati v nove dolgove za klavnico, čitalnico in podobna ne nujna podjetja? Če Štravs tega ne ume, žalostno za občino, da ima tudi svojo besedo pri njeni upravi.

i Odgovor Kavčičev ni bil koalicijski nič kaj všeč. Mož je pa tudi rezke povedal. Predvsem je pokazal svoj strgani rokav in se zanj in za sunek v prsi zahvalil toliki omiki. Potem je javno povedal, da, če danes odideta iz Idrije Arko in Oswald, bodo Kavčič in drugi še vedno vlagali rekurze, kadar jim ne bo kaj všeč, ker zakon to dovoljuje. Počakal bo pa razzodbe pristojne oblasti. Naprednjaki in ž njimi zvezani socialdemokrati vidijo danes le eno pošast — klerikalizem. Vse izkušajo nanj zvaliti, a resnica drugače kaže. Prvo pritožbo v zadevi čitalnice je rešil še prejšnji deželni odbor, v katerem so imeli liberalci večino. Tega liberalci ne povedo ljudem. S Kobalovo verando nima klerikalizem nič opraviti. To je spor med sosedi. Kdor hoče kaj zidati, naj se pogovori najprej z njimi. Kobal tega ni storil, zato je prišel v nesrečo. Isto je s proračunom. Komur kaj ni všeč, sme rekurirati, ne samo klerikalec. Kristan in Tavzes, Novak in Štravs vprašujejo, kje da je človekoljubje, če kdo ugovarja, da bi samo za ene vrste reveže šlo 3000 kron, drugim pa nič. Kavčič pravi: Kdor hoče veljati za človekoljuba, naj vzame iz svoje denarnice in daruje, ne pa najprej pošlje meni v hišo eksekutorja, potem moj denar deli, zraven se pa veličuje, kakšen človekoljub da je. Če pravijo nam, končal je Kavčič, da smo Oswaldovi »podrepniki«, mi ni nič zato. Priznam, da mi je vedno tako svetoval, kadar sem ga vprašal za kak svet — ne kakor liberalni juristi, — da mi niso nikdar hlač prodajali.

i Resolucij so sprejeli sedem. V prvi odobravajo proračun za leto 1911. v polnem obsegu. Kdo bo pokrtil primanjkljaj, o tem niso sklepali. Druga pravi, da je rekurz proti proračunu neutemeljen. V tretji obžalujejo, da ima pri deželnem odboru več veljave Oswaldova volja nego idrijskega prebivalstva. Za četrto bo posebno hvaležen Alojzij Kobal, ker pravi, da mu je deželni odbor le iz strankarskega fanatizma razveljavil stavbno dovoljenje. Ali je tudi župan Šepetavec iz strankarskega fanatizma ob neki povodnji rekel eni prizadetih strank: Vi boste že dobili, ampak soseda ne? Iz strankarskega fanatizma, kaj ne, je morala pričeto zgradbo podreti tudi prejšnja posestnica. Kobal je žrtev, čegava, ve-

ste pa sami prav dobro, le primite se za nos. Pred kratkim ste pisali, da ima Oswald le eno žrtev na vesti, in ta se je drugače pisala nego Kobal. Peta resolucija kliče vlado na pomoč proti deželnemu odboru, šesta zahteva, da se naj obleče v prisilni jopič Oswald, da ne bo mogel izvrševati svojih zlobnih dejanj, sedma naroča Ganglu, naj se zavzame, da bo dobil od ravnokar ozmerjanih klerikalcev v deželnem zboru zadosten delež 10 milj. meliorač. posojila tudi Idriji, naprednjakom in socialdemokratom v zahvalo, da so podušili vse idrijske klerikalce razven sedmih, ki še žive. Prav bi prišlo. V prihodnjem občinskem zboru bo namreč trideset odbornikov, in vsi bodo naprednjaki in socialdemokrati. Dozdaj jih je bilo 24, pa ni bilo denarja dosti, v bodoče jih bo 30, bo torej pomankanje še večje.

Državni zbor.

Dunaj, 20. prosinca.

Čehi in Jugoslavoani.

Resni in odločni nastop »Slovenskega kluba« je vzbudil v vseh parlamentarnih krogih največjo pozornost, med češkimi poslanci pa naravnost senzacijo. Bil je pač že skrajni čas, da se takozvana slovanska solidarnost vsaj z jugoslovanskega stališča označi kot taka, kakršna je v istini od Bادنijevih časov. Živo je še v spominu, ko je pokojni voditelj »Poljskega kluba«, zvití Jaworski, nenadoma razbil tedajno desnico in zvihralo zastavoskočil v levičarski tabor. Od tedaj so slovenski posl. lojalno in nesebično podpirali češke tovariše v njihovem boju proti jezikovnim naredbam, večkrat v škodo svojih koristi. Kedar pa je prišel trenotek, da bi poleg Čehov tudi Slovenci bili razmerno deležni ugodnosti vladajočih strank, so se jih otresli na lep način. Isto taktiko so nekateri uprizorili tudi ob zadnji ministrski krizi. Seveda je ta taktika več škodila Čehom, nego jugoslovanskim zaveznikom. In zato je nevolja med slovenskimi poslanci prilela do vrha in oplazila kot vroči krop po obrazih one, ki so igrali dvojno vlogo. To je treščilo v živo, in parlamentarna komisija skupnega češkega kluba je hitro izjavila, da želi z Jugoslavoani obnoviti prijateljsko zvezo ter obnoviti »Slovansko Enoto«. Slovenski poslanci pa bodo brez najmanjšega dvoma previdni, da ne pojdejo na led brez obestranske obveze. Clara pacta et boni amici.

Baron Bienert je slovesno v zbornici obljubil Poljakom, da v kratkem predloži nov načrt zakona za gradnjo kanalov. Ako pa hoče vlada izpolniti to obljubo, mora skrbeti za potrebno večino. In tedaj, ako ne že preje, postane aktualno vprašane, katere stranke pridejo v poštev. Tedaj dobe tudi Čehi priliko dokazati, ali ima slovanska vzajemnost realno vrednost ali je le prazna fraza.

Proračunska razprava.

Zbornica nadaljuje prvo branje državnega proračuna. Ob takih prilikah je zbornica navadno prazna. Govorniki narekavajo stenografom svoje naloge, drugi pa gredo po svojih opravkih ali kujejo načrte v klubih. Le če se oglasi kakov Malik, zabava občinstvo na gale-

rijah in poslance, ki nimajo boljšega opravila. Malik je danes skoro štiri ure vezal otrobe. »Marburger Ztg.« dobi gradiva za nekaj tednov. Kdor se hoče zabavati s temi rododontadami, naj mu dobro tekne.

Malik pa je vedno »srečen« tudi s svojimi medklici. Za njim je govoril štajerski nemško-konservativni poslanec Wagner. Ker je preje trdil Malik, da so Wagnerjevi kmečki volivci praznoverni, zavrne ga Wagner: In vendar moji volivci niso tako bedasti, da bi volili Malika. V tem trenutku pa se oglasi Malik: Potem bi bili še bolj bedasti! Nepopisen krohot, da so se mnogi držali za trebuhe. Še kameniti mlinarji pod galerijo so se smejali.

Finančni minister.

Novi finančni minister dr. Meyer je danes posegel v razpravo. Mož je jako prikupljiv in skrajno skromen, preskromen. Večkrat je ponavljal, da je novinec v svoji sedanjí službi in da ga njegov neposredni prednik Bilinski daleko presega. V zvižajah in zbadljivem sarkazmu gotovo, v finančni upravi pa se je Bilinski pokazal nerodnega pis-krovezca. Dve leti je krpal svoj finančni načrt, da se mu je sesul v drobne kosce. V tem oziru prisojamo že danes dr. Meyerju večjo sposobnost. Naloga njegova seveda ni lahka. Iskati mora nove viire državnih dohodkov ali pa omejiti izdatke. Oboje je neprijetna stvar. Poleg tega pa je nujno potrebna pomoč deželnim financam. V arč-nost je sicer lepa čednost, ki pa se lahko priporoča, a težje izvršuje z ozirom na vedno rastoče potrebe. Pred vsem je potrebna reforma železniške in politične uprave. Pri prvi je mogoče letne primanjkljaje znižati, pri drugi izdatke omejiti. Toda vedne parlamentarne in vladne krize zadržujejo resno delo. In vendar trdijo merodajni krogi, da moramo plavati v stari strugi dalje.

DRŽAVNOZBORSKI SPORED.

Prvo branje proračuna bo rešeno v sredo ali četrtek. V proračunskem odseku bi radi tudi bodoči teden rešili italijansko fakultetno vprašanje. Delegacije prekinejo zbornično delovanje en teden. Dne 7. februarja ima zbornica zopet sejo, na dnevnem redu bo bančna predloga. V državnem zboru je zboroval včeraj tudi ministrski svet, ki se je pečal s tekočimi zadevami.

PRORAČUN NAŠE MORNARICE.

»Zeit« poroča, da se je odločila vojna uprava omejiti svoje zahteve in da je znižala svoje zahteve tudi glede na zgradbo dreadnoughtov, rapidnih križark in torpedovk. Kredit za zgradbo ladij je bil določen s 312.400.000 K, ki naj bi se pokrtil v petih letih. Mornariška uprava je zdaj pritrdila, da se porazdeli kredit na šest let. Prvi naš dreadnought spuste v morje koncem junija, drugi pol leta pozneje.

OBRAMBA NAŠEGA OBMORSKEGA OBREŽJA.

Mnogokrat se čuje, da se naše obrežje lahko brani, ker je strmo. Ladje se zato lahko približajo obrežju. Skrivališča olajšujejo delo našega brodivja in otežujejo manevriranje sovražniku. Lajik, ki to čuje, seveda misli, da je res tako in misli, da mornariška uprava pretirava svoje zahteve. Tako je nastalo napačno mnenje,

da se obrežje lahko samo brani. Strokovnjak pa trdi drugače, ker zna, da naše obrežje ni sposobno za obrambo, marveč naravnost nesposobno. Naše obrežje, zalivi in skrivališča so sovražniku ravno tako dobro znana, kakot nam in mu nudijo iste ugodnosti, kakor našemu brodivju. Zato ima pa tudi naše vojno brodivje večje in težavnejše naloge, kakor sovražnikovo.

POMNOŽITEV ITALIJANSKE MORNARICE.

Proračun italijanske mornarice nameravajo povišati za 40 do 50 milijonov.

PREOSNOVA SRBSKE ARTILJERIJE.

Srbski skupščini predloži vlada predlog, po katerem se v miru pomnoži srbska artiljerija za tri divizije.

TURŠKI DREADNOUGHTI.

Turška vlada je sklenila, da nabavi tri dreadnoughte.

VSTAJA V ARABIJI.

»Turque« poroča, da se je pričel 15. t. m. boj z arabskimi vstaši pri Ebbi, provinca Assir, ki 19. t. m. še ni bil končan. Turki upajo, da zmagajo, ker vstaši nimajo topov. Vlada je že odposlala v Arabijo 20 bataljonov, a odpo-ljejo jih še 12 in vpokličejo k vajam rezerviste prvih petih armadnih zborov.

Dimež, strah kranjske dežele.

Danes 21. januarja je poteklo 48 let, kar je umrl znaní Dimež ali Sieherl, zadnji sloviti rokovnjač, v Raščinskem gozdu, blizu Trzina v Šunkarjevi opekarni.

Bil je v istini strah kranjske dežele. Ljudje so se kar križali pred njim, tako jih je znal strahovati. Še danes žive ljudje v kamniškem okraju, v Mekinjah, Komendi in v Kranju, ki so ga osebno poznali in imeli tudi stike z njim. V železnikih je bil posestnik. Imel je hišo, katero je kasneje, baje radi nekega dekleta, prodal za 500 forintov nekemu Schlosserju. — Pripovedujejo, da je bil lep človek in sila močan ter da ga ni nobeno železje in zapah zadržal. Po neprevidnosti njegovih ljudi so ga enkrat biriči ujeli na sejmu v Kranju, ker ga je preje neki kmet iz cerkljanske fare izdal biričem. Tirali so ga v Mekinje, ker je bila tam sodnija, in od tod v slami povezanega na vozu v Ljubljano. Med potom je ušel in cerkljanski kmet je imel zvečer rdečega petelina na strehi.

Maščevanje je sledilo vsaki taki izdaji. Na Poljanah pri Kamniku je plela neka ženska, približal se ji je Dimež, pograbil nje krila in zvezal nad glavo, rekoč: »Sedaj pa še enkrat izdajaj Dimeža!«

Doma je bil v Bitnjah pri Kranju; hodil je v Ljubljani v šolo; toda ni končal svojih študij, moral je zapustiti sedmo gimnazijo vsled nekí ljubavnih razmer. Oče ga je hotel vtakniti v vojaško suknjo in radi prepira z njim in neke kraje, je postal skrivač, bežal je od doma ter se skrival po Koroškem in Tolminskem, slednjč pa je postal glavvar rokovnjaške čete.

Svojo četo je imel dobro disciplinirano. Zveze s kmeti in gostilničarji po vseh krajih so mu omogočile, da se je mogel uspešno skrivati pred zasledovalci in žandarji, ki so mu bili vedno

zadel iblanska srečka, a se jm je dala ud ta nemške neveste dota naprej na roka?« sm prašu punižn in s iz prstem ušesa zamažu.

»Ud kar jema argentinsk mesu, pa sma s tulkla pršparal.« sa se udrezal gespud placrešpehtar in še bl pu varžeteh puružlal. »Tle nej se špeglaja klerkalci, ke sa tku čez argentinsk mesu zabaulal! Tu la nej poslušaja« — in puružlou je še bl. Al nasreča nekol na pučiva, prauja star lde, in prou maja. Glih, ke je ta nar leuš žvenklal u gspud placrešpehtarjuvem varžet, se varžet mende strga in ena cela kepca lanskeh pasjeh mark se usuje iz gspud placrešpehtarjuve hlačnce na flajšter, na tist mudern flajšter pred tužam.

Jest sm mislu, de um ud smeha poču, ke sm gledu vs placrešpehtarju profit, ke ga je naredu udkar je argentin-sk mesu, tku lepu raztresenga med flajšterkuglam na tleh in kar naenkat se je nabral pouhn ferbēne ldi ukul kupa pasjeh mark. Al gspud placrešpehtar ni mou več časa ugledvat s teh iblanskeh ferbeu, ampak ja je ubrau, kulker sa ga tiste negave kumpet nesle čez plac in je smuknu u Ribja ulca, za n:m pa je padla še sm pa ke kašna pasja marka na tla.

Lde sa tišal u mene in me sprašval, kua pumenja te stare pasje marke na tleh in zakaj ja je gspud placrešpehtar

tku hitr ubrau čez plac, kokr de b ga kdu iz kuprivam pudiu; pa jest ud smeha douh časa nism mogu pridet du sape. Ke sm se pa enkat mal uddehnou in s souze ubrisu, ke sa m pršle ud sme-ha u uči, in puvedu sm ldem, de s je gspud placrešpehtar use te pasje marke pršparu sam pr argentin-sk mese, sa lde tak smeh zagnal ukul mene, de sm se prou u resnic bavu za tist balkon pred rotužam, ke s ga je gspud Hri-bar postu prizdat, de b z nega dol loži Iblančanem pridgu, kulk dobrga je za frakrje sturu in kulk misl še strit, če — dež na u šou. Sred tega smeha pa se je prinu en mužakar du mene in me pucuku za rukau, de nej stopm mal z nim u stran, ke b rad iz mana guvuru. Jest, ke b biu že u respic veseu, de b se že na kašna viža zmazu iz tega šundra, sm mužakarja ubugu in stopu za nim. Mahlna sma ja naraunast h »Kulouratari« u veža, in ke se je lahternca pukazala pred mana na miz, prašu me je mužakar bl na tihm:

»Pepe, al ti na tegala placrešpehtarja, ke iz starem pasjem markam flonc dela, kej držiš?«

»Jest? Holt tulk, kulker je najnga za držai.« sm udguvuru previdn, ke nism vedu iz kum mam za upraut.

»No, dobr! Tu ni velik! De pa še tulk na uš najnga držu, kulker s držu du zdej, me pa pušluši, kua t um puvedu! Ta toj placrešpehtar ni stederu

nekol za placrešpehtarja, ampak za žvinskega dohtarja in tu na stroške deželnga udhora, čez kerga zdej na use kripke zabaula. Kuku je izštederu za žvinskega dohtarja, pukazal se je pa prec, ke sa ga pustaul za žvinskega dohtarja pr kmetisk družb in mu je skor du malga usak prečeč krepnu, kerga se je spravu cepet. Ke sa sprevidl pr kmetisk družb, de je mužakar bl navarn za prešiče, kokr pa prešičja kuga, in de b posebn svinsk mesu biu hmal draži ket žefran, če b on prešiče ontlu, sa naredl križ čez negava živinazdrauniška praska in sa ga punucal sam še za učitelu u Guspudinsk šul. Pa tud tle sa hmal spuznal negave muči in talent in rekl sa mu »fitigot Dolfi«.

Dolfi je zdej sprevidu, de tku na u šlu naprej in de u mogu jt iz treubuham — čm rečt: iz jezikan za kruham, če u tou žiut tku, kokor negava natura pugerva, in začeu je zabaulat use nauskriž in iz tem prpravu naše leberalce du prepričajna, de jm je neubhodn putrebn in če mu hitr kašne masne službce na skumenderaja, de ga znaja hmal videi iz Arnošt Kamam u kazin domina špilat.

Tku je ratu gspud Dolfi Ribnikar iblansk — placrešpehtar in s stem prdubu pravica mleč u kanale zlivat, žabe za krote razglašvat, pumaraneč iz helem peškam, ket nazdrou sadje, u Iblanca metat, ud suheh češpl guvort

in tku naprej in sojga gespudarja gspuda Lašna in deželnga predsednka pu iblanskeh pajzelneh pu zubeh nosť in jh iz pajacam zmerjat. Seveda na iblanskem rotuž je zdej za uradnke taka svuboda, de nekol tacga, del gre pa use glih lepu spud rok; al de b en uradnk žihr zabaulu čez sojga gspudarja, tacga pa tud neker. Učaseh pa ni blu tku! Ke je biu še gspud Hri-bar žepan in je on uradnke kumenderu in gleštu, je spodu enga iz službe že sam zatu, ke se je upu u kancli suh krh jest, kua b šele naredu z nim, če b šunku zravn jedu? Tu b ga še zaprt pustu pu vrh, al pa iz suhem češplam martrat! Če b mu reku pa pajac kašn uradnk, kokor prau placrešpehtar gspude deželngmo pred-sednke, b ga pustu pa ta nar men na velk četrick na Grade žagat.

Tku, zdej veš, kulk t je na placrešpehtarja za držat. Zdej pa pejd ke h »Zlat rib« pa ga uš šlišu, kuku u kulu-beštrou in ldi u vornga devu in dohtar Taučar mu u pumagu, dokler na uta pršla spet tku naskriž, de u mogu sudnik reč puglihvat. Uba pa mata zdej en čas pouhne usta medu, u varžeteh pa — fige. Ampak, Pepe, nekar na misl, de tržaške!»

H tem nima nubenga kumentarja za prstaut

Boltatu Pepe s Kudeluga.

za petami. Posebno kamniški birič Stojc se je trudil na vso moč, da bi zaslužil razpisano nagrado. Zaprl ga je v neko gostilno in mu pri oknu zaklical: »Imel si ptička, pa ga nisi znal ujeti!«

Preoblačil se je vedno; nastopal je enkrat kot gospod v Kranju na stari pošti, se zabaval z ondotnimi gospodi in večerjal. Ko je natakaraica pospravljala krožnike, našla je listič z napisom: »Dimež vas pozdravlja.« Drugikrat je nastopal kot trgovec, mešetar, lovec ali kmet in celo ženskega krila se ni branil, ako mu je šlo za kožo.

Zaljubljen je pa tudi bil in marsikatero dekle je vodil za nos. Lepa črnolasa Kovačeva Roza iz Selc je skočila v vodo radi nesrečne ljubezni, ko je doznala, da Dimež ljubi drugo. — Na Šmarjetni gori pri Kranju so imeli kočo, v kateri so se včasih shajali. V Železnikih pa hišo, katere posestnik je bil Dimež. Tu je obhajal cele orgije. Godci iz Tolmina so mu godli, ali pa neki slepi Matijče je igral na orglice. Povabil je tudi dekleta in druge kmete iz okolice; toda med najboljšo zabavo in plesom je izginil ter se šele proti jutru vrnil. Ljudje so rekli: »Ta človek mora biti z vragom v zvezi ali pa sam denar kuje.«

Na Jerperci pri Loki so pobili v ondotni cerkvi vola, ga razkosali, da so ga laglje odnesli. V Loki je imel svoje ležišče v tretji hiši na trgu pod stopnjicami. Kadar je bil v tem kraju v nevarnosti, je izginil, da nikdo ni vedel kam. Stopnjice so se dvignile in spodaj je bila urejena soba.

Nekoč si je na cesti izposodil kočijo župana Spornu in v njej posetil mekinjskega sodnika pl. Sponauerja.

Vsa dežela je bila pokonci, ko se je zaznala vest, da je Dimeža dohitela smrt. Zadužil se je v Šunkarjevi opekarni dne 21. januarja leta 1862. in kaplan Ignacij Tavčar ga je pokopal na svoje stroške. Zapustil je osemletnega sina, ki pa je bil tudi v ljubljanskem »internatu«, in »Ljubljancanka« mu je lansko leto posvetila cel feuleton.

Vsi ti dogodki se čujejo kot bajke nekdanjih dni, in vendar je minulo komaj par decenij od teh dogodkov. Človek se nehote zamisli v ono bajno romantiko rokovnjaštva.

V kratkem izide igra o »Dimežu« na podlagi virov in resničnih zgodovinskih dogodkov. Igra bo zelo primerna za odre naših izobraževalnih društev.

Izpred sodišča.

BRIVOPRISEŽNIK PRED SODIŠČEM.

K uboju Vrhovčevega hlapca v Šiški. — Zadeva se nadaljuje.

Včeraj popoldne se je pred ljubljanskim deželnim sodiščem vršila zanimiva kazenska razprava proti Janezu Podgoršku, delavcu iz Spod. Šiške, zaradi krive prisige. Podgoršek je delal svoječasno tudi pri posestniku Vrhovcu v Šiški ter je tudi videl, kako je dekla Jera Šavs, ki je bila v jeseni pred poroto oproščena, udarila hlapca Mikliča s tokačem po glavi, da je umrl. Podgoršek je zaradi te zadeve izpovedal pred preiskovalnim sodnikom nezaprisežen, pred porotnim sodiščem pa pod prisego vedoma neresnico, namreč da je potem, ko je Jera Šavs udarila Mikliča, šel ta z njim v klet, potem na cesto, nato pa je šel Miklič sam na pod in je slišal, da je p a d e l na podu. Ko je Podgoršek pozneje šel na pod gledat, je videl Mikliča mirno ležati na slami. Z ozirom na to izpovedbo pa je porotno sodišče oprostilo Jero Šavs, ki je bila obtožena uboja. Obtožnica proti Podgoršku navaja, da se je ta že pred porotno razpravo bahal, da nič ne ve in da mu je vse eno, ako je tudi šest mesecev zaprt. Podgoršek se je zagovarjal pred preiskovalnim sodnikom, da je bil popolnoma zmešan, ker je vedno žganje pil. Videl je, ko je Jera Šavs udarila Mikliča s tokačem po glavi, potem pa, ko je dobil izplačan zasluženi denar, je šel takoj pit, ni pa pozneje več videl Mikliča. — Ko je predsednik senata, nadsvetnik Vederšnjak, vprašal obtoženca, če je čul prebrano obtožnico, je dejal: »Ne prav, na eno uho slišim malo, da drugega pa prav nič.« — »No, pa na tistega poslušajte, na katerega slišite,« je odgovoril predsednik, vendar pa se je med razpravo pokazalo, da sliši Podgoršek prav dobro. V svoj zagovor pravi, da je bil zmotljen, pa ne ve, kaj je naredil. Če bi bil pri zdravi pameti, bi kaj takega ne rekel takrat pred poroto. — Priča Anton Ojster, občinski odbornik v Spodnji Šiški, izpove, da je nekoč, ko je nadzoroval občinsko odvajanje fekalij pri Gogali, prišel Podgoršek zraven, ter se je bahal, da je on izrezal Jero Šavs pred poroto, pa noben drug ne. Ojster mu je ugovarjal, češ, kaj boš ti. Podgoršek pa je odgovoril: »Ja, ja, to vse to-le naredi!« ter pri

tem pomencal s prsti. Ojster mu je nato še rekel, naj se le pazi, če je pred sodiščem izpovedal napačno. Pijan Podgoršek takrat ni bil. Priča Anton Stopar je pomagal pri pumpanju gnojnice, in ve, da Podgoršek takrat ni bil pijan. Neko jutro sta se tudi pomenkovala o tej zadevi, ter je rekel Podgoršku: »Le tiho bodi, boš zaprt!« Ta pa je odgovoril: »Naj bom, sedaj ko je zima.« Priča Jagodica je Podgorška povabil, naj pomaga gnojnico pumpati, češ, da mu bo dal za par »glažev«, ko je suh. Ta pa je odvrnil: »Ne maram, imam sam dosti, ko sem Šavsovo izrezal.« Priča Jernej Stopar izpove, da je Podgorška, ko je govoril, da je prisegel ter da bo šest mesecev zaprt, videl, da ni bil pijan. — Priča Fran Strle, čevljarški mojster v Spodnji Šiški, je čul nekoč obtoženca še pred porotno razpravo, ko je rekel: »Saj je vse eno, bom pa šest mesecev zaprt čez zimo.« Nekoč je pričal govoril s Franc Jasencem, ki je bil za hlapca pri posestniku Vrhovcu, in ta mu je pravil, da je dobro videl, da Miklič na podu ni padel, da se je držal za oboje vrat, ko je stopil na pod in da se je vlegel na slamo. Proti priči Ani Slugi je obtoženec rekel po porotni razpravi: »Dobro sem govoril zanjo; rekel sem, da je padel.« Ko pa mu je Sluga ugovarjala, češ, da bi moral resnico govoriti pred sodiščem, je rekel: »Saj je vseeno, bom pa šest mesecev zaprt.« Ko je prišel takrat domov, je rekel: »Jera, dobro sem govoril, lahko mi daš frakeljn šnopsa.« Jera pa se mu je nasmejala in mu ga dala. — Jožef Cegnar, policijski stražnik v Spodnji Šiški, izpove, da je takrat, ko je bila porotna razprava in so stale priče zunaj na hodniku, prišel k njim Podgoršek ter rekel brez vsakega povoda: »Saj tako vem, da bom zaprt.« Ti so ga gledali debelo ter mu dejali, naj le pametno govori pred sodiščem, pa ne bo zaprt. Priča Jožef K o k e c izpove, da mu je rekla nekoč po usodnem dogodku Jera: »Kje pa je Jože?« — »Pod Podutikom kamen tolče,« je odgovoril. — »Reči mu no, kadar ga boš videl, ali bo prisegel ali ne, da je padel,« rekla je še Jera takrat. V gostilni pri Ferjanu pa je K o k e c dobil Jožeta ter ga vprašal, kar mu je Jera naročila. Podgoršek pa je odgovoril: »Bom prisegel, pa bom tudi zaprt.« — Priča Alojzij V r h o v e c, magistratni uradnik, izpove, da je prišla Ana Sluga k njemu ter mu tožila, češ, da bi jo vest pekla, ako bi morala molčati to, kar ji je povedal Podgoršek. Pozneje je srečal Ojstra ter se z njim pogovarjal o celi zadevi in ta mu je tudi povedal, kaj je slišal od Podgorška. Priča je peljal na to Ano Slugo na sodišče, kjer sta pustila vse zapisati. — Priča Jakob S k o b e c je bil pri Vrhovcu delavec ter je usodnega dne za Mikliča grabil pod podom. Podgorška takrat ni bilo na dvorišču. Miklič je prišel iz hiše, šel na stranišče, ko pa je prišel proti podu, je padel, a ni tresčil z glavo na tla. Šel je na pod in se vlegel na slamo. Nato se prebero še izpovedbe priče J a s e n c, ki radi boleznii ni mogel priti k razpravi. Jasenc je dobro videl, kako je šel Miklič za njim na pod ter se vlegel v slamo. Opozoril je nekoč Podgorška pri »Raci«, naj pazi, da ne bo po krivem prisegel, ta pa je dejal: »Kar sem rekel, sem rekel; bom saj imel zastoj kvartir.« — Priča Fran V r h o v e c, posestnik v Spod. Šiški, je čul Podgorška, ko je rekel Podgoršek v hiši par dni pred porotno razpravo Jeri: »Jera, ti še en dan ne boš zaprt.« — Vrhovec ga je zavrnil: »Ti nimaš tukaj nič za govoriti, boš že govoril pred sodnijo.« — Prebero se nato izpovedbe drugih prič; nekatere so čule praviti, da je Šavs obljudila Podgoršku za njegovo krivo pričevanje dve obleki, druge zopet da 40 kron. Potem se prebero še razna obvestila oblasti. — Zdravniški izvedenci so Podgorška v preiskovalnem zaporu preiskali, ter so izjavili, da je obtoženec duševno normalen človek, četudi nekoliko propal radi šnopsa. Dobro ve, kaj dela. Tako je izjavil tudi navzoči sodni zdravnik dr. Plečnik. — Bil je že enkrat zaprt osem mesecev zaradi poboja in večkrat po kak teden radi tepeža. — Državni pravdnik dr. Treznj je povdarjal, da je bil Podgoršek v kazenski zadevi Jere Šavs najvažnejša priča, ker je izjavil, da je čul Mikliča, kako je padel, da je dalo »štimo od sebe.« Sodba porotnega sodišča je bila odvisna od njegove izjave. Tega danes ne trdi več, a trdi, da je bil zmešan, kar pa ni res, kar je razvidno iz izpovedb zdravnikov in treh prič, ki so ga neposredno svarile pred porotno razpravo, naj govori resnico. — Senat ga je nato obsodil zaradi krivega pričevanja 7. oktobra pred preiskovalnim sodnikom, 29. novembra pa pred porotnim sodiščem, z ozirom na to, da je bil

že poldrug mesec v preiskovalnem zaporu, na sedem mesecev ječe, poostrene z enim postom in enkratnim trdim ležiščem vsak mesec, v svarilo njemu in vsem, da se mora pred sodiščem govoriti resnico, kot je povdarjal predsednik senata g. Vederšnjak. Obsojeni Podgoršek je izjavil, da je z razsodbo zadovoljen ter da takoj nastopi kazni, vendar pa se je zaradi previsoke kazni pritožil. Zakon določuje za krivo prisego kazen od šest mesecev do pet let. Ni izključeno, da se z ozirom na to pričevanje porotna obravnava obnovi.

Gospodarstvo.

— **Kmetijski tečaj v Škocjanu.** Dež. odbor priredi 29. in 30. jan. 1911 v šolskem poslopju v Škocjanu kmetijski tečaj. Spored: V nedeljo, 29. jan. po prvi sveti maši: Pašništvo, praščereja. Predava ravnatelj kmetijske šole na Grmu g. V. Rohrman. Isti dan po popoldanski službi božji: O kmečkih gospodarskih združenjih: Predava deželni združni komisar dr. Lovro Pogačnik. V ponedeljek, 30. jan. od 9. ure dopoldne dalje: Sadjarstvo. Predava deželni sadjarški instruktor Martin Humek. Isti dan popoldne od 2. ure dalje: Vinarstvo in kletarstvo. Predava c. kr. vinarški nadzornik Boh. Skalicky. Kmetovalci! Udeležite se v lastno korist tega tečaja.

— **V Komendi** se je ustanovila v nedeljo, dne 15. januarja, po občnem zboru kmetijske podružnice živinorejska zadruga za celo župnijo z načelnikom g. oskrbnikom križke graščine. Predaval je o tej zadevi gospod župnik Mrkun s Homca ter omenil tudi nove živinske nalezljive bolezni. Možje, le pogumno in složno!

Književnost.

ZBIRKA LJUDSKIH IGER:

XII. zvezek. Za moške vloge: »Izgubljeni sin.« — »V ječi.« — »Pastirci in kralji.« — Za ženske vloge: »Ljudmila.« — »Planšarica.« 80 v.

XIII. zvezek. Za ženske vloge: »Vestalka.« — »Smrt Marije Device.« — »Marijin otrok.« 80 v.

XIV. zvezek. Za ženske vloge: »Junaška deklica.« — »Devica Orleanska.« — Za moške vloge: »Sv. Boštjan.« — Za otroške vloge: »Materin blagoslov.« 80 v.

XV. zvezek. Za ženske vloge: »Fabiola in Neža.« — Za moške vloge: »Turki pred Dunajem.« 80 v.

Zdaj ko krščansko življenje tako bogato procvita, ne bo nobeno društvo moglo zbirke ljudskih iger pogrešati. Igre so vse tako v umetniškem, kakor v moralnem oziru dovršene in bodo veliko pripomogle k čim večji izobrazbi našega ljudstva. Dobe se v »Katoliški Bukvarni«.

Zabukovec, Zaročencem in zakonskim. Vežano 1 K 40 vin., po pošti 20 v. več. Katoliška Bukvarna. — Zabukovec pouk je postal vsej duhovščini, duhovskim uradom in nič manj tudi vsem onim, ki hočejo v zakonski stan stopiti in v njem že žive, dragocen pouk za pripravo za ta sveti stan, kakor tudi za to, da v njem krščansko, zdravo in pošteno žive. Upošteva vse cerkvene in državne določbe glede zakona in je absolutno zanesljiv v vsakem oziru.

Haggard, Dekle z biseri. Povest iz Neronove dobe. (Ljudska knjižnica, 13. zvezek.) 2 K 20 vin., vezano 3 K 20 vin. Katoliška Bukvarna. — Ta povest iz krščanske dobe je jako zanimiva, živa in vstanu priklicati spomine na junaško dobo življenja prvih spoznavalcev krščanske vere, da bo vsak naš človek, bodisi izobražen ali preprost, rad po njej segel, da si razširi dušno obzorje in oblaži srce.

Alešovec, Izbrani spisi. Povest slovenskega trpina.

I. zvezek: Kako sem se jaz likal. I. del. (Doma. V šolo. Začne se nemščina. Klosterski muc. Z nemščino gre naprej.) 1 K 20 vin., vez 2 K.

II. zvezek: Isto. II. del. (V Ljubljano. Ljubljanska šola. Vse se zasuče drugače. Prazne zmešnjave.) 1 K 20 v., vez. 2 K.

III. zvezek: Isto. III. del. (Pravo likanje se prične. Bos pa vendar ne. Nova doba. Na razpotju. Nov zasukljaj. Dodatek.) 1 K 20 vin., vez. 2 K.

Ta Alešovec roman spada med bisere slovenskega slovstva in je njegov pristni humor nedosežen. Vsak Slovenec ga bo štel med svoje najbolj priljubljene berivo. Katoliška Bukvarna.

Zimski šport.

— **Sankališče na Bledu.** Z Bleda poročajo: Nabavili smo si sankališče iz vrh Straže proti jezeru, katero je čez pol kilometra dolgo in ima krasne

kurve in lepo strmino ter mirni izhod proti koncu proge. Iz proge je krasen razgled na jezero proti Julijskim alpam in Karavankam ter po blejski okolici. To sankališče se je otvorilo v nedeljo dne 15. januarja t. l. in je bilo prav izvrstno obiskano. Med raznimi domačini bili so tudi tujci iz Trsta, kateri so se izborno zabavali in izjavili, da je ta progja zelo lepa. Sankališče gre večinoma po svetu posestnice vile Rosenberg, gospe Roze Fock, so proge c. kr. notarja v Ljubljani, in katera nam je dovolila rade volje rabo te proge. Na tem mestu ji izrekamo prav prisrčno hvalo. — To sankališče bode urejevalo društvo za povzdigo prometa tujcev na Bledu, katero bode prav malo vstopnino računalo za uporabo sankališča tako domačim kakor tujcem. — Prav prijetna, posebno za večje sankake, je v sredi proge kurva, pri kateri se nevešči v sankanju prav pridno prebračajo, seveda v zabavo tam stoječim gledalcem. Mlado in staro, domače in tuje, vse se zabava, in prepričani smo, da bo vsak obiskovalec tega sankališča zadovoljen in vesel, ki bo — blejsko sankališče obiskal. — Jezero je že deloma zamrzneno, in ko bode zanesljivi led pokrival jezersko gladino, potem mislimo napraviti veliko zimsko veselico z godbo na ledu, kakor smo jo priredili pred nekaj leti in katere se je čez 800 ljudi udeležilo. Imeli smo vojaško godbo in izvoščeki so tuje vozili na saneh po kakor steklo gladkem ledu. — Tudi letos se misli to napraviti, seveda, ako nam bo vreme milostljivo.

— **Ljubiteljem sankanja.** Na notico v nekem listu z dne 18. t. m. št. 14 se ljubiteljem sankanja vljudno nanzanja, da je sankanje na stari cesti pod vasjo Lancovo iz varstvenih ozirov prepovedano. Ker pa imamo tukaj za sankanje dovolj enako pripravnih prostorov, se je v to svrhu odredil prostor na prostem travniku (nasproti hiše Ivan Dorniča), in sicer celo na treh krajih, ki so sankacem vsak dan na razpolago. Upamo, da smo s tem svoje storili in kolikor nam je mogoče bilo, ustregli, ter vabimo vse cenj. zanimatelje omenjenega športa, da se sankanja na novem prostoru v čim večjem številu udeležijo. Dobro nam došli! — Županstvo občine Lancovo.

Dnevne novice.

+ **Slovensko - hrvaški katoliški mladinski shod.** »Mladost« piše o tem: Program za veliko slovensko - hrvaško prireditve, ki se vrši to leto v Ljubljani, se je v glavnih potezah takole določil: 3. avgusta: Zborovanje S. D. Z., nato pozdrav in večer, ki ga vodi član »Zarje«. 4. avgusta dopoldne je posvečeno 10letnici »Zarje«, popoldne pa zborujejo dijaška sekcije. 5. avgusta dopoldne zborujejo različne organizacije mladine: Dijaška Zveza, Orli, mlad. Marijine družbe, Mladeniške Zveze itd. vsaka posebič, popoldne se vrši več skupnih zborovanj, zvečer pa slavnostno zborovanje »Katoliške lige slovenskih akademikov«. 6. avgusta je dopoldne velika manifestacija: Skupna služba božja, nato ljudski tabor, popoldne javna telovadba Orlov, zvečer razne slavnostne gledališke predstave. Za Orle pride v poštev sobota in nedelja. Za priprave se je osnoval poseben odbor.

+ **Heinova roka na Grafenauerjevem domu.** Koroški deželni predsednik Hein je poslal iskat knjig in pisem nazpuščenega političnega društva na dom gospoda poslanca Grafenauerja. Volksrat strašno žaluje, ker ni

**Kathreiner
Kneippova
sladna kava**

je le ena, posnemkovpa je več! Zato pozor! Zahtevajte in jemljite samo izvorne zavoje s z imenom s

Kathreiner

mogel vtakniti svojega nosu v zapiske političnega društva. Zato bi mu rad Hein na vsak način ustregel. Gospod poslanec Grafenauer je pa ob preiskavi pri njem podal g. županu sledečo izjavo na uradni zapisnik: »Izvedel sem od svoje žene, da tirja politična oblast od mene izročitev društvenih knjig in spisov. Jaz priznam, da sem kot funkcionar imenovanega društva zahtevane knjige od tajnika tega društva zahteval in od njega tudi sprejel. Kje te knjige imam in zakaj ter kako dolgo jih rabim, odgovoril bom politični oblasti v državnem zboru. Glede premoženja razpuščenega društva se mi z ozirom na § 12 društvenih pravil neumljivo zdi, zakaj da se politična oblast za društveno premoženje sploh zanima.« (Po § 12 pripade premoženje razpuščenega društva družbi sv. Cirila in Metoda.)

+ **Polom liberalne »Glavne posojilnice.** Ne čudimo se, da je ta polom liberalcem zelo neprijeten. A mi se tega poloma nismo veselili, ker je spraval v nesrečo mnogo nedolžnih žrtev. Zato smo pokazali v tej zadevi — kakor tudi ob polomu »Agro-Merkurja« in ob stiskah še drugih liberalnih podjetij — največjo ozirljivost. Konstatovali smo javno in opetovano, kar je bilo treba konstatirati, da je vsakdo vedel, za katero posojilnico se gre in da se je javnost obvarovala nadaljnih škod. V ostalem pa smo le odbijali brezvestne napade neodgovornih elementov na našo organizacijo in šli smo v svoji kulanci tako daleč, da smo celo objavili »popravek« Mestne hranilnice ljubljanske, ki je po svoji vsebini presegal okvir dejanskega popravka in imel značaj reklame. Sicer pa smo si naložili največje rezervo, kajti pred očmi smo imeli občni blagor in drugega nič. Prepuščali smo tudi mirno liberalcem, da dejajo ameriškansko reklamo za svoje zavode in jih nismo v tem nikakor motili. A to naše samozatajevanje ni našlo nobenega priznanja na liberalni strani. Dan za dnem se sumničji v liberalnih listih navojo zadružno organizacijo, ki je vse-skozi trdna in solidna. Sedaj pa je »Slov. Narod« napadel naravnost imenoma »Gospodarsko Zvezo«, in preti, da bo začel o njej govoriti »odkrito in brez ovinkov«. Mi temu nasproti le mirno konstatujemo, da je »Gospodarska Zveza« aktivno podjetje, popolnoma v redu in se nima bati nobene resnice. Če pa hoče liberalno časopisje pričeti vojsko s sumničjem, neresnico in hujskanjem, bo dobilo primeren odgovor ne samo to časopisje, temuč — **odgovor bo splošen!**

+ **Pravda proti prevz. knezoškofu dr. Jegliču,** katero je bil naperil bivši oskrbnik Di Centa za 140.000 kron, je v prvi instanci končana. Te dni je sprejel zastopnik prevz. knezoškofa, dr. Susteršič, razsodbo. **Deželno sodišče ljubljansko je Di Centovo tožbo docela odbilo in ga obsodilo, da mora povrniti prevz. knezoškofu vse stroške v znesku sedem tisoč kron.**

+ **Deželni predsednik** za Koroško Robert baron pl. Hein se je te dni mudil na Dunaju, kamor ga je poklicala osrednja vlada, da ji poroča o svojih znanih činih pri ljudskem štetju. Pral se je na Dunaju cele štiri dni. Menda ne dobi zdaj še pohvale? . . .

+ **»Zveza južnih Slovanov«** se bo posvetovala o političnem položaju šele 24. t. m. Plojevemu klubu se, kakor se vidi, nikamor ne mudi.

+ **Glede dioklecijanskega odloka** barona Heina v zadevi poučevanja krščanskega nauka v koroških ljudskih šolah pravi »Mir« jako dobro, da se bo slovenska duhovščina ravnala po tem: Fiat voluntas Christi, non autem Heini! — Zgodi naj se volja Kristusova, ne pa Heina!

+ **Na debelo goljufajo** seveda števniki komisariji pri ljudskem štetju tudi na Mažarskem. Grof Štefan Tisza je, kakor znano, svojčas izjavil, da je bilo ljudsko štetje leta 1900. sleparsko, isto velja za letošnje tako na Ogrskem kakor na Avstrijskem.

+ **Amerikanski »Glas Naroda«**, znano glasilo Frank Sakserja, je v silni zadregi radi poloma »Glavne posojilnice«. In ni čudno — Frank Sakser je sprejemal od »Glavne posojilnice« provizije, da ji je preskrbel hranilne vloge iz Amerike. Hranilnih vlog iz Amerike je pri tej »posojilnici« nad en milijon! Sedaj pa farba ljudi po »Glasu Naroda«, da pri »Glavni« ni tako in hujska ter pisari neresnice o drugih denarnih zavodih. To je višek nesramnosti. Naj bi raje položil račun o provizijah. **Amerikanski vložniki so opravičeni od Sakserja zahtevati odškodnino!**

+ **Nov duhovniški list.** Neumorno apostolsko delavni škof krški dr. Anton Mahnič je začel izdajati list »Svečeniška Zajednica«, ki bo glasilo

hrvaške in slovenske duhovščine in kojega namen je negovati duhovne interese hrvaško-slovenskega klera, gojiti asketično življenje, kolegijalnost in bratovsko ljubezen ter bodriti duhovščino v delu za dušni blagor vernikov. Sodelovali bodo tudi slovenski duhovniki. Izhaja mesečno; prva številka je že izšla. Stane na leto 3 krone.

+ **Nemškutarenje v Zagrebu.** O tem je čutil potrebo pisati list naših mladincev in se obregnil ob pravaše, češ, namesto da zmerjate Srbe z Vlaha in Slovence z neumnimi Kranjci in planinskimi Hrvati, naj bi raje malo manj podpirali nemške trgovine in malo manj nemškutarili na ulici. Seveda je to hitro ponatisnil tudi »Pokret«. »Hrv. Pravo« pa trditve mladincov odločno zavrača kot naslovljene na čisto krivo adresno in pravi, da je bil tisti, ki je Slovence na velikem pravaškem shodu v Zagrebu nazval za »planinske Hrvate« — sam dr. Tavčar! Takrat Tavčar še ni bil zvezan z Nemci.

+ **Tečaj za politične vede** se bo otvoril 19. februarja v Pragi ob 10. uri dopoldne. Predavali bodo vseučiliški profesorji, pravniki, poslanci in uradniki, in sicer v češkem jeziku, v slovenskem bo predaval dr. Bogomil Vošnjak.

+ **Nemška kultura.** Celovski magistrat je delavcem, ki snažijo in prometajo na kanalu led, prepovedal med seboj slovensko govoriti; kdor bi se pa po tem ne ravnal, bo odpuščen. Če bi kaka slovenska občina kaj takega odredila, bi nemški mišel tako razsajal, da bi ves svet letel skupaj.

+ **Zopet slovenski župan na Koroškem umrl.** V Zvabeku je umrl župan g. Steharnik, star 42 let, navdušen slovenski domoljub.

+ **Pri drsanju ponesrečila** se je v Celovcu gđ. Škerl, odvetniška uradnica. Pri drsanju na ledu je padla in si zlomila desnico. Prepeljali so jo v dež. bolnico.

+ **Iz št. Vida nad Ljubljano.** »Občinski tepček« je naslov igri, katero priredi telovadni odsek Orel jutri popoldne ob pol 4. uri v telovadnici pri Cebavu. Prijatelji poštene zabave, udeležite se!

+ **Boh. Bistrica.** Naštelo se je 1048 moških in 1065 žensk; skupaj 2113 oseb. Leta 1900 je bilo skupaj 1667 oseb, tedaj več 453 oseb.

+ **Vrhnjske novice.** Redni občinski zbor je imelo »K. s. izobraževalno društvo« dne 15. t. m. iz poročila tajnikovega smo uvideli, da je društvo krepko delovalo. Poročalo se je tudi o obeh društvenih odsekih: Orlu in Bogomili. Prav posebno pohvalno moramo omeniti naše ženstvo; saj ne šteje naša Bogomila nič manj nego 300 članic, ki pa niso le članice po imenu temveč se udeležujejo z vso vnemo društvenega življenja. Z novim letom je dobila Bogomila krepak tamburaški zbor, ki je v rokah naših deklet. — Zanimivo predavanje smo imeli na dan občnega zbora. Pred obilnim poslušalstvom je govoril vrlo zanimivo gospod kaplan Turšič o potrebi in lepoti snage pri kmečki hiši. — Dne 29. t. m. bo priredilo izobraževalno društvo javno predavanje. Predaval bo g. nadzornik Rado Legvart. Na obilno svidenje! — Ni se mu obneslo. V »Slovincu« smo že poročali, da se je bil na št. Janževo vtihotopil v gostilno »Sokol« prefrigan tat, ki pa jim je pete odnesel, da si ga je že imelo orožništvo v rokah. Kar naenkrat pa se prijavi sodniji eleganten mož trdeč, da je čul, da leti nanj sum, kot da bi bil on udril v imenovano gostilno. Delal se je užaljenega. Pri sodišču pa niso hoteli prositi za odpuščanje »užaljenega« tujca, temveč so ga pridržali, češ, da je sum o njegovi tatvini le preveč utemeljen. Preiskava pokaže tujčevno krivdo ali nedolžnost. — Na Svečnico priredi v »Društvenem Domu« veselico telovadni odsek Orel z zanimivim sporedom.

+ **Um se je omračil** včeraj trgovcu v Sp. Šiški g. Mih. Deu. Odpeljali so ga z rešilnim vozom na opazovalni oddelek dež. bolnice.

+ **Liceju** ubogih šolskih sestra de Notre Dame v Gorici je naučno ministrstvo dovolilo pravico javnosti za šolsko leto 1910/11.

+ **Kava** v kavarnah se je na Dunaju podražila za 4 vinarje pri čašici.

+ **Bosna in Hercegovina** štejeta po najnovjšem ljudskem štetju 1.893.683 oseb. Številno prebivalcev je narastlo za 325.591 oseb.

+ **Rimsko vilo** so našli v Pulju pri izkopavanju nekega zemljišča v ulici Castropolo. Mozaiki na tleh so prekrasni, figure in ornamenti so črni. Tudi stenske slike so ohranjene. Izvedene so mnogobarvno in v pompejskem slogu.

+ **»Slovenski Narod«** je pred kratkim prinesel notico, da Kostanjevičani ne marajo več nazaj gospoda notarja

Hafnerja. Verjetno je, da si ga ne želi Bučerjeva družba, ker se ga boji, ljudstvo bi ga bilo za zelo veselo. Toliko javnosti v pojasnilo.

+ **Vič - Glinco.** V tukajšnjem Kat. slov. izobraž. društvu je predaval dne 1. januarja 1911 g. dr. Lovro Pogačnik o ustroju občine in o novem občinskem volivnem redu za deželo.

+ **Pravemu junaku čast!** Poroča se nam, da slavni kočevskih junakov pri znani demonstraciji ni fotografiral g. Cokan, ampak je to delo, ki bo še poznim rodovom pričalo o omejenosti kočevskih nemških nacionalcev, izvršil fotograf Verderber. Mož zasluži nagrado od državnega pravdnika, ker je sodniji delo jako olajšal. Kočevarji pa bodo sloveli kot junaki, ki svoje oslarije sami fotografirajo.

+ **Carinski učni tečaj za nastavljenice finančne straže** se vrši v Trstu vsled odredbe finančnega ministrstva od leta 1911. v času od 1. oktobra do 30. novembra. Ti tečaji se vrše v svrhu nižjih carinskih izpitov nastavljenicev finančne straže.

+ **Iz Kranjske gore.** Danes ponoči je pogorela šele letos novo zidana hiša Gregorija Uderman, ki stoji nekoliko oddaljena od vasi ob državni cesti. Kako je ogenj nastal, še ni znano. Kranjskogorska občina šteje letos 1463 prebivalcev, 65 manj kot leta 1900. Vzrok je izseljevanje v Ameriko in pa prevelika ljubezen do koroških Nemcev, kamor gre mnogo mladine učiti se nemščine — in pa verske in pravne propalosti.

+ **Zlato poroko** sta praznovala v št. Rupertu pri Velikovcu 11. t. mes. rodoljubni kmet in cerkveni ključar Jernej Čikulnik in njegova žena Klara.

+ **Strelna vaje na srednjih šolah** bodo vodili: v Kranju domobranski nadporočnik Lovro Susteršič, v Novem Mestu nadporočnik 27. pešpolka Adolf Arko, v Kočevju nadporočnik 27. pešpolka Evgen Walland, v Idriji domobranski nadporočnik Jožef Rus. Povsod boho pomagali tudi podčastniki.

+ **»Jahrbüchlein für deutsche Jugend«** razpošiljajo nemški nacionalci med slovensko šolsko dečo. Ta pa je ponekod že tako zavedna, da meče te bukve na — smeti ali pa jih vrže v peč. Koroška mladina ima lepih slovenskih knjig dovolj.

+ **Slovenska čitalnica v Trstu** je praznovala 19. t. m. petdesetletnico svojega obstanka.

+ **Bosna in Hercegovina** šteje po novem štetju 1.893.683, torej skoro dva milijona prebivalcev. Prirastek od leta 1895 znaša 20 odstotkov.

+ **Umrl** je v Samoboru knjigovez in knjigar Josip Kompare.

+ **Gospa Borštnik v Osjeku** jako uspešno nastopa ne samo kot igralka, marveč tudi kot režiserka. Listi hvallijo njeno veliko spretnost in usposobljenost, zagrebški listi pa očitajo zagrebški gledališki upravi, da ni znala ohraniti tako izvrstne moči.

+ **Novica iz Egipta.** V župni cerkvi Sv. Jožefa v Kahiru sta bila prvič iz slovenske naselbine 7. januarja t. l. poročena Ernest Lasič in Marija Pahor iz Renč.

+ **Novice iz Goriškega.** Iz goriških listov posnemamo te-le novice: 200 K nagrade je dobil posestnik Fornazarič iz Bilj od goriškega deželnega odbora za svoj vzoren hlev. — Silno okužena je živina v Velikih Zabljah na Goriškem. Okuženih je že 23 hlevov z 90 glavami živine. Socialni demokrat naj si pride zdaj sem ogledat, kako kmet »odira«. — Za župana v Lokovcu na Goriškem je izvoljen g. Martin Leban, vrl somišljenik S. L. S. Pravitako odborniki. Živeli! — Sv. razpela noče podružnica Slovenskega planinskega društva na Poreznu. Gospodje so tako svobodomiseln, da se križa boje. — Tilnik si je zlo mil in umrl v Dornbergu na Goriškem Ivan Vodopivec, stric kanalškega kaplana. — Trojčke je povila v Lokovcu na Goriškem Marija Šuligoj. A po vrsti, kakor so prišli na svet, so vsi pomrli.

+ **Napad na kaplana.** V Mačko-ljah pri Dolini, kjer se je 8. januarja vršil lep shod izobraževalnih društev iz Mačkolj, Doline, Boljunca in Ospa, je nekdo napadel gosp. kaplana iz Doline, Magdiča. To je sad hujskanja »Edinosti« in njenih pristašev. »Edinost« je nedavno izkuhala hudobno obrekovanje, da je dolinski kaplan preklinjal tiste, ki čitajo »Edinost«.

+ **Novi predsednik statistične centralne komisije.** »Narodni Listy« poročajo z Dunaja, da se je včeraj razširila v parlamentu vest, da bo za naslednika finančnemu ministru dr. Meyerju imenovan kot predsednik statistične centralne komisije graški profesor dr. Mischler.

+ **Ni ga skoro dneva,** da bi se nam ne ponujalo kako blago, bodisi v re-

klamah v časopisju, bodisi po raznih potovalnih agentih. Predno pa kako blago kupimo, je treba preudariti marsikaj; prvič kakšno je ponujano blago, potem, kako je drago in poleg tega, koga z nakupovanjem onega blaga podpiramo. In vsak pameten človek bo stavljal na blago, ki ga namerava kupiti predvsem sledeče zahteve: prvič, da je blago dobre kakovosti, drugič, da je cena primerna in tretjič, da z nakupovanjem blaga ne podpira svojih neprijateljev, če mogoče, pa da podpira svoje lastne interese. Vsem tem zahtevam odgovarja v polni meri Kolinska kavina primes v korist obmejnim Slovincem. Ta kavina primes je najboljša, kar jih sploh poznamo, in obenem prav nič dražja od drugih izdelkov te vrste in slednjič podpiramo z nakupovanjem te kavine primesi delo »Slovenske Straže« za obmejne Slovence. Torej vzrokov dovolj, da dajemo tej kavini primesi prednost pred vsemi drugimi. Paziti moramo le, da ima vsaka skatljica napis: »Kolinska kavina primes v korist obmejnim Slovincem« in pečat »Slovenske Straže«. Zahtevajmo povsod to, vsako drugo pa kot nepravo, odločno odklanjajmo!

+ **Iz Mekinjskega.** Dne 22. t. m. ob 3. uri popoldne priredi tukajšnje izobraževalno društvo v »Društvenem domu« shod, na katerem bosta predavala dr. Krek in svetnik Gustav Pirc. Zelimo, da se pomembnega shoda udeleži obilno ljudstva.

+ **Izprememba poštnih okrajev.** Vasi Cvetež, Sveta gora, Breznik, Ravno, Razpotje in pa Zabava, ki so pripadale doslej c. kr. poštnima uradoma Sava oz. Medija - Izlake, spadajo odsihmal k c. kr. poštnemu uradu Vače pri Litiji.

+ **Umrla** je v Škednju Antonija Sancin, po domače Kotel.

+ **Posledice prepira.** V neki mizarški delavnici v Solkanu sta se sprla radi malenkostnih stvari delavca Lukežič in Novak. Novak se je bil končno tako razburil, da je udaril tovariša s kladivom po glavi. Na Lukežiču so zdravniki konstatirali, da mu je pri udarcu počila lobanja in je njegovo stanje opasno.

Zborovanje kranjske gostilničarske zveze.

Deželna zveza gostilničarskih zadržug na Kranjskem je zborovala danes dopoldne. Zborovanje otvori načelnik Zveze, Ogorevec, konstatira sklepčnost in pozdravi zastopnika zadržugne oblasti, magistratnega svetnika Šeška. Prečita in odobri se zapisnik ustanovnega shoda Zveze. Načelnik Ogorevec se spominja rajnega načelnika Zveze in ustanovitelja Tostija. Zborovalci v znak sožalja vstanejo. Iz poslovnega poročila povzamemo: Premalo je bila podpirana dozdej gostilničarska obrt. Naglaša, da sme gostilničarju vsak konkurirati, stroške in davke mora pa nositi le gostilničar sam. Le z združenimi močmi se odpomore po gostilničarskih zadržugah v celi deželi, ki naj bodo organizirane v Zvezi, ki je mandatovica več tisoč obrtnikov, zastopanih po Zvezi. Prvi načelnik Zveze je bil g. Tosti, njegov namestnik pa g. Ogorevec. Izdala je Zveza normalna zadržugna pravila, vložila obširno spomenico na vlado, naj bi se določila policijska ura ob 12. uri za gostilne, ob 2. uri pa po kavarnah. V zadevi lastnega glasila se sklepi niso mogli izvesti. Kuhinjske tečaje bo prevzela Zveza v svoj delokrog. Sodelovala je Zveza pri vseh ustanovah občinskih zadržug in sklicala shod kranjskih gostilničarjev. Resolucije in peticije tega shoda so se poslane oblastem in drugim zadržugam, vsem državnozbornim klubom in poslancem Hribarju, Ploju, dr. Žitniku in Jarcu. V Zvezi je včlanjenih 10 zadržug s 1500 člani, snujejo se še nove zadržuge, ki bodo, kakor je upati, pristopile Zvezi. Uradnih spisov je rešila Zveza 84. Dobrodkov je bilo 461 K, stroškov 398 K 25 vin., prebitek je znašal 62 K 75 vin. Čimveč in tem delavnejše bodo zadržuge delovale, temveč koristnega se bo storilo za povzdigo gostilničarstva kranjske dežele. Poročilo se vzame na znanje. Vname se daljša razprava, ki se jo udeležita Kenda in Cerer iz Kamnika. Kenda želi in predlaga, naj se namesto umrlega Tostija izvoli in odbornik ljubljanske zadržuge, Cerer pa naglaša, da so itak voljeni namestniki in da ima Ljubljana tudi štiri odbornike dovolj. Paternost iz Postojne se zavzema za predlog Kende. Cerer naglaša, da je bila dežela vedno častno zastopana pri sejah načelstva, medtem ko so manjkali Ljubljanci. Po pojasnilih zastopnika obrtne oblasti se mora med namestniki izzrebati in odbornik. Medklici: »Izgubi Ljubljana enega odbornika!« Preko te točke se prestopi na dnevni red. Nato se razpravlja o pristopu k »Državni zvezi gostilničarjev«.

Kenda pojasnjuje, da še »Državna zveza« ni ustanovljena, a da se kmalu ustanovi. Gre se le za to, da se načeloma sklone pristopiti »Državni zvezi«, kadar bodo odborovi pravila znana. Ena deželna zveza se ne posluša, pač pa bi poslušali »Državno zvezo«. Zdaj obstoječa »Državna zveza na Dunaju« je osnovana na društveni podlagi. Kenderov predlog obvelja. Cerer iz Kamnika graja, ker se ni nič storilo, da se ustanovi Zvezino glasilo. Potrebna je pred vsem volja in pa, da če se list res ustanovi, ga tudi gostilničarji podpirajo. Če se izda »Gostilničarski vestnik«, naj izhaja vsaj do prvega občnega zbora. Kenda poroča, da se je ustanovil konsorcij, ki ima namen, da izda poljuden gostilničarski list, ki izide že 1. februarja. Prosi, naj se list podpira z naročili in inserati. Predlaga: Zveza naj bi list proglasila za svoje oficijelno glasilo. Zadrugi načelniki naj v listu objavljajo tudi poročila o sejah in o drugih prireditvah. Predlog obvelja. Paternost predlaga v imenu odbora, naj se zniža članarina Zvezi od 50 na 30 vinarjev letno. Predlog obvelja. Korbar predlaga: Zveza naj pozove slov. pivovarne, naj izstopijo iz kartela. Cerer naglašja, da bi zopetna obnovitev kartela škodila gostilničarjem. Dodatno predlaga, naj se pozovejo pivovarne, da dajo običajno novoletno darilo. Naj se podpirajo slovenske pivovarne, če ne pristopijo kartelu. Predloga Paternosta in Cererja obveljata. Končno še priporoča Kenda »Gostilničarski vestnik«, ki ga bo urejal gospod Mencinger. List bo nepolitičen in bo zastopal zgolj strokovne koristi. Paternost naglašja, da je že storil svojo dolžnost. Naročil je darcariju, naj opozori vse gostilničarje, da se naročijo na list. Nato se zaključil občni zbor.

Ljubljanske novice.

Ij Občni zbor »Slovenske krščansko-socialne zveze« se bo vršil prihodnjo nedeljo, 29. januarja v prostorih novega »Ljudskega doma« v Strelških ulicah ob 10. uri dopoldne. Članice in člani naj pridejo polnoštevilno!

Ij Na današnje predpustno zabavo v »Unionu« naj pride vsak, ki želi dobre in vesele družbe. Svira »Slovenska Filharmonija«. Začetek ob 8. uri zvečer, vstopnina 1 K. Vse prijatelje poštenega delavstva vabi na današnje predpustno zabavo odbor podpornega društva delavcev in delavk c. kr. tobakne tovarne.

Ij Javno predavanje S. K. S. Z. Prihodnji torek 24. t. m. bo govoril v S. K. S. Z. g. dr. Jos. Mal o vzrokih in pomenu dogodkov leta 1848. Začetek točno ob pol osmi uri zvečer. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ij Gospodarsko in izobraževalno društvo za Trnovo in Krakovo. Opozarjamo vnovič somišljenice in somišljenike v Trnovem in Krakovem na občni zbor tega društva, ki se vrši jutri, v nedeljo, ob 10. uri dopoldne v društvenih prostorih Konjušna ulica št. 4.

Ij Marijine družbe ljubljanske imajo na Svečnico skupen shod v veliki dvorani »Uniona«. Začetek ob pol petih popoldne. Vabljeni vsi družabniki!

Ij Društvo sv. Marte ima v nedeljo 29. januarja svoj občni zbor. Začetek ob petih.

Ij Musica sacra v stolnici. Jutri v nedeljo (god sv. Družine) pri veliki sv. maši ob desetih: Missa in hon. s. Josephi, zl. Pogačnik, Gradual »Unam peti«, zl. Foerster, ofertorij »Tulerunt«, zl. Goller.

Ij Vrhunec nesramnosti. Če ima kdo v sedanjih časih povod, biti skromen in ponižen, so to naši liberalci, zlasti glede na polom pri »Agro Merkurju« in pri »Glavni posojilnici«. Toda tega mnenja ni mestni uradnik Ribnikar. Na zadnjem liberalnem shodu pri »Zlati ribi« je v pričo dr. Tavčarja, glasom poročila »Slovenskega Naroda«, tolkel po — »klerikalni zadrugi organizaciji«, zlasti pa po »Gospodarski Zvezi«, ki ga silno jezi, ker je čila in zdrava, mejtem ko je od Ribnikarjevega prijatelja dr. Zervaja v vojni »Agro Merkur« šel ravno tako v bankerot, kakor »Glavna posojilnica«, ki so jo vodili in »nadzirali« Ribnikarjevi somišljeniki. — Ribnikar je debelo lagal o korakih »klerikalcev« pri liberalnih listih in o »tajnih okrožnicah klerikalcev na župne urade« — vse izmišljeno do zadnje pičice. — Ne bi se sploh bavili s tem gospodom Ribnikarjem, da ne bi bil slučajno mestni uradnik, ki ga plačujejo vsi mestni davkoplačevalci in da se iz njegovega gnjusnega nastopa ne bi videlo, da mora izvirati iz liberalnega središča, kar kričijo razni liberalci po deželi: »Ker je liberalno zadrugo organizacijo vzel vrag, naj gre pa še klerikal-

na!« Ta pobožna želja se seveda ne bo izpolnila — pač pa vprašamo vodstvo liberalne stranke, li nima toliko moči, da spravi Ribnikarja na pot resnice in — pameti? Kajti naša potrpežljivost se bliža koncu ob toliki nesramnosti ob tistem času, ko lažijo liberalni veljaki okoli naših poslancev, naj jim pomagajo!!! — Poslanci Slovenske Ljudske Stranke si morajo pač staviti resno vprašanje, ali jim je v takih razmerah sploh mogoče ganiti le mazice v prilog liberalcem. — Vprašati pa moramo tudi sedanjo mestno vlado, ali more mirno gledati tako početje mestnega uradnika? — Za danes to. —

Ij Dr. Tavčarjev škorn v — Ljubljani! Slovenska javnost dolgo časa ni vedela, kje se nahaja znameniti dr. Tavčarjev škorenj na kveder, ki je svoj čas vzbujal toliko nad v liberalni družbi, ko je z njim dr. Tavčar kakor kak Herkules grozil dunajski vladi. Nikoli več ni bilo od tedaj tega škornja na spregled in živ človek ni vedel, kje se nahaja ta znamenita posebnost stare liberalne orožarne. Na vol. shodu v Mestnem domu pa nam je dr. Tavčar sam odkril osodo, žalostno osodo svojega škornja: pred petimi leti ga je v vodo zagnal — v Ljubljani ga je pokopal, v tako umazani Ljubljani, med starimi lonci, cunjami, mačkami itd., itd.! Dr. Tavčar je imel vsekako vso pravico, da je s svojim škornjem napravil, kar je hotel, ampak do take zgodovinske posebnosti bi pa vendar moral imeti nekaj spoštovanja in jo spraviti nekoliko bolj čedno. Že iz praktičnih razlogov: saj človek nikoli ne ve, kaj vse še čez sedem let prav ne pride. In res je dr. Tavčar potreboval svoj zavrženi škorenj še predno je minulo sedem let... Na stara leta se je še enkrat grozovito razjezil nad političnim nasprotnikom in prisegel je bridko maščevanje: Še enkrat bo zbral vse svoje moči in se pokazal v vsej svoji sili — razmrčeval, razcefral bo nasprotnika, da bo svet strmel in potem — bo legel v političen grob k večnemu počitku — ne kot mevža, ampak kakor Leonidas pri Termopilah. Toda, ko je dr. Tavčar zbiral svoje moči in se pripravil na boj ter brskal med svojim že davno obrabljenim in zarjavlim političnim orožjem, je kmalu žalosten uvidel, kako malo bo vse to učinkovalo, kako malo škode more prizadeti s tem skrhanim orožjem svojemu nasprotniku. In tedaj se je spomnil na nekaj, s čimer je svoj čas tako imponiral liberalnemu svetu: spomnil se je na svoj škorenj na kveder. Toda ta že leta leži v Ljubljani! V veliki tiskici se je dr. Tavčar vendar odločil, ponižati se do svojega gnjijočega škornja in šel je ponj in ga izvelel in privlekel na volivni shod v »Mestni Dom«... Sam je priznal in povdarjal, da ta škorn neznosno smrdi, ta »duh« ga je ves čas motil in ponovno je povdaril, kako tako usnje smrdi. Kako bi ne! Dr. Tavčarja zagotavljamo, da se je ta sprad čudovito »sveže« ohranil v vsem njegovem govoru in to celo v »Narodu«, tako, da človek ne more vstrajati do konca. Mi moramo reči, da smo dr. Tavčarju kot romanopiscu pripisavali sicer marsikaj, ampak da bi kdaj mogel postati tako neokusen, da bi elegantne udarce svojega nasprotnika s — smrdom odbijal, tega pa nismo nikdar mislili. Dr. Tavčar bi bil dosti bolje storil, da bi bil svoj škorenj pustil tam, kamor ga je vrgel: Saj se je pri vsem neliberalnem svetu blamiral celo pred leti s svojim še čisto novim škornjem, sedaj, ko je vihtel gnjilega in smradljivega, pa je vzbujal naravnost usmiljenje. Z gnjilim usnjem poditi nasprotnika — ne, to je le malo preveč!

Ij Poročila se je v Gradcu gdna Elsa Elsner, hčerka predsednika dež. sodišča v Ljubljani, z gosp. dr. Teodorjem Luckmannom, avskultantom v Mariboru in sinom tukajšnjega zasebnika g. Teodorja Luckmanna.

Ij I. kranjska tovarna mineralnih vodá, sodavice itd., registr. zadruga v Ljubljani, je v pretečenem letu razprodala 434.450 steklenic raznih brezalkoholnih pijač. Leta 1909. se je prodalo 339.710 steklenic, torej je zadruga v letu 1910. napredovala za 94.740 steklenic.

Ij Znanstveni odsek »Matice Slovenske«. Seje, ki bo v ponedeljek, dne 23. januarja ob 6. uri zvečer, se udeležiti tudi g. T. Smičiklas, predsednik Jugoslovanske Akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu, in dr. Jos. Šilović, vseučiliški profesor in urednik pravnškega »Mesečnika«.

Ij Veliko vajo je imela danes ljubljanska vojaška posadka.

Ij Ljubljanskemu deklškemu liceju je podelilo naučno ministrstvo pravico javnosti za šolsko leto 1910/11.

Ij Klub slovenskih amater-fotografov v Ljubljani. Odbor društva izjavlja, da si je v svoji prvi odborovi seji izvolil naslednje funkcionarje: Predsednik: Vesel Fran; namestnik dr. Cerk Josip; tajnik Čadež Karol; namestnik Tavčar Ivo; blagajnik Kramar Josip; društveni gospodar Kunaver Josip; odbornika Brinšek Bogomil in Badiura Rudolf. — Ustanovni občni zbor je postavil letno članarino rednim članom 12 K. Odbor je sklenil glede plačevanja članarine rednih članov, da jo plačujejo ali celoletno, pol-, četrtletno ali pa lahko plačujejo tudi mesečno. V vseh slučajih se plačuje članarina v naprej ter se pošilja na naslov društva. Vpisnina znaša glasom društvenih pravil 1 K, ki jo plača član, ko je sprejet v društvo. Sklenilo se je tudi na ustanovnem občnem zboru, da vsak na novo pristopivši član prispeva poleg imenovane vpisnine prostovoljno s primernimi prispevki, da bode društvo moglo uspešneje izvrševati svoj cilj in tudi čim preje nuditi vse udobnosti svojim članom. Odbor pričakuje, da člani in prijatelji novo ustanovljenega društva k njemu pristopijo ter delajo z vso vnemo v prid in korist društva. — Odbor.

Ij Društvo slovenskih trgovskih sotrudnikov. Kakor že objavljeno, priredi Društvo slovenskih trgovskih sotrudnikov dne 11. februarja 1911 v veliki dvorani hotela »Union« svoj drugi veliki plesni venček. Tudi letos bo ta prireditev nekaj izvanrednega.

Ij Ponarejene krone in goldinarji krožijo po Ljubljani. Taka falsifikata sta bila oddana pred kratkim v neki tukajšnji trgovini. Krona je ogrska, goldinar pa avstrijski. Torej pozor!

Ij Ukradel je sinoči nekdo izpred neke trgovine na Starem trgu strojarskemu mojstru Tomažu Gonterju iz Št. Vida pri Zatični zavitek, v katerem je imel več raznega čevljarkega blaga.

Ij Sama se je javila. Pred kratkim je služkinja Marija Klančarjeva iz Dobrunj izvabila prodajalki čevljev Mariji Kogejevi za 72 kron raznih obuv. Sedaj se je Klančar sama javila policiji in priznala, da je vso obutev razprodala. Obdržali so jo v zaporu in izročili sodišču.

Ij Aretovala je mestna policija nekega 17-letnega mesarskega pomočnika, kateri je zagrešil hudodelstvo proti naravnosti. Izročili so ga deželnemu sodišču.

Ij Čigavo je kukalo? Te dni je policija konfiscirala pri nekem prodajalcu pečenega kovanja še dobro ohranjeno kukalo z etuijem in jermenom. Lastnik naj se zglašil zanj pri policijskem uradu soba št. 5.

Ij Umrl so v Ljubljani: Marija Kristančič, zasebnica, 69 let; Ana Bukovšek, pomožna usmiljenka, 33 let; Julija Stanjko, delavčeva hči, dve leti; Fran Smerajc, krojaški pomočnik, 23 let; Marija Pečnikar, delavčeva hči, 7 mesecev; Vladimir Kremžar, rejeneč, 10 mesecev.

Štajerske novice.

š Zreče. Dne 20. avgusta 1892 smo tu ustanovili politično društvo z imenom »Straža«, ki bi naj stražilo interese naših občanov. Isto se lahko ponaša z dobrimi uspehi v javnem življenju. V tem obziru društvene namene najbolj podpira »Slovenski Gospodar«, list, ki na društveno ime prihaja v 59 odtisih vsaki teden. Da list dobivajo seveda tudi zasebni naslovniki, pač ni treba praviti. Minolo nedeljo se je vršil občni zbor s poročilom o delovanju v zadnjem društvenem letu. Pri tej priložnosti nas je počastil gospod dr. Korošec, državni in deželni poslanec. On nam je opisal razklopotane razmere na Dunaju in v Gradcu s posebnim ozirom na kmetijski stan. Poslušavci so v tozadevnih resolucijah odobrili obstrukcijo naših zastopnikov, izrekli jim popolno zaupanje ter jih vzpodbujajo k vztrajnosti v borbi za pravico in blagor slovenskega ljudstva.

š Maribor — Bazilika Matere milosti. Kakor vsako leto, tako se bode tudi letos slovesno praznoval spomin na prvo javno čiščenje čudodelne podobe Marije »Matere milosti«. V ta namen bodo v mariborski frančiškanski cerkvi prihodnjo sredo, dne 25. prosinca trije slavnostni govori v slovenskem jeziku in sicer prvi ob sedmi, drugi ob pol deseti uri dopoldne in tretji ob tretji uri popoldne.

š Nagloma umrl je v Gradcu obč. svetnik Jožef Kuppas.

š Draga uprava. Mesto Gradec, kojega proračun se giblje okoli vsote 10 milijonov, izdaja samo za upravo, oziroma uradništvo štiri milijone, to je 40%, kar je zelo previsoko in nezdravo. Samo še celo Celovec izdaja toliko, vsaka druga avstrijska mesta le 10 do 20%. Seveda, če rabi vsaka

najmanjša vloga toliko »uradnih činov«, kakor n. pr. pri graškem magistratu, se ni čuditi, da je toliko uradnikov treba. Če n. pr. kak šolski voditelj potrebuje kakšno dilo za omaro za šolske predmete, napravi najprej prošnjo na mestni šolski svet. To prošnjo prevzame uradnik, jo vpiše, napravi številki in tako iz nje naredi akt. Ta gre k referentu v šolski svet, kjer se zopet vpiše in opremi z »izjavo«, potem pa pride k predsedniku mestnega šolskega sveta, od tega pa roma k stavbinskemu uradu, kjer se vnovič vpiše, in referent stavbinskega urada napravi »izjavo«. Nato gre k predsedniku stavbinskega urada. Ta zdaj naroči mestnemu »Zeugwärtterju«, da stori potrebne poizvedbe. Dokler šolsko vodstvo dilo dobi, stane najmanj 50 K. Gradec, ki ima 160.000 prebivalcev, ima celih 51 konceptnih uradnikov, dočim Maribor s 30.000 prebivalci izhaja samo z dvema juristoma. Mestni nadsvetnik Spohn si je dal opremiti svojo uradno sobo za 576 K, ki jih je mesto plačalo.

Graf Franc Thun,

bivši avstrijski ministrski predsednik, novi cesarski namestnik na Češkem.

Razne stvari.

Zdravniška afera v Riedau na Gor. Avstrijskem, o kateri je posebno liberalno časopisje imelo polna usta, se sedaj pojasnjuje, da krščansko-socialni kmetje pri tem niso bili nič prizadeti, ker so bili celo veseli, da jim je zdravnik s tem, da je naznanil tifus, prihranil stroške za nastanjenje vojakov. Tržani v Riedau, ki so prizadeti, so pa vsi svobodomisleci in volijo vedno z nemško radikalno stranko. Tako so liberalci zopet enkrat sebe udarili po zobeh. Resnici na ljubo pa moramo pristaviti, da je bil dotični zdravnik že dolgo časa bolan in da je bil morfinist.

Glavni dobitek prodal za zajutrek. Izredno smolo je imel nedavno nek zidar v Velikem Umstaddtu pri Heidelbergu. Kupil je skupno s svojimi tovariši srečko heške državne loterije. Nekaj dni pred srečkanjem pa je enemu izmed deležnikov postalo žal za izdani denar ter je ponujal tovarišem svoj delež naprodaj. Nihče ni hotel sprejeti ponudbe, končno pa mu je nek zidar ponudil zanj svoj zajutrek, svinjsko reberce. Par ur pozneje pa je prišel sel prodajalca srečk ter naznanil, da je omenjena srečka zadela 500.000 mark. Vsak zidar je dobil 50.000 mark. Lahko si predstavljamo obupanost ubogega zidarja, ki je zamenjal 50.000 mark za svinjsko reberce. Le malo ga je potolažil srečni dobitelj, ko je izjavil, da mu odstopi 2000 mark.

Argentinsko meso so začeli prodajati v Pragi včeraj 20. t. m. po 1 K 22 vin. in 1 K 44 vin. kilogram.

Sežiganje mrličev si želi občinski svet v ponemčenem Hebu na Češkem. Izjavil se je za fakultativno sežiganje mrličev v Avstriji ter sklenil, da se obrne z tozadevnim predlogom na vlado in parlament.

Sedemkratni umor. Iz Odese se poroča: V mestecu Manyz pri Odesi je prišel plesni učitelj Krasinski v trgovino tamkajšnjega zelo bogatega trgovca Puzoszczatowa, ko je ta preševal dnevni izkupiček, veliko vsoto, v blagajni. Oba sta šla kot dobra prijatelja v neko restavracijo, kjer pa se je Krasinski čez čas poslovil, češ da ima opravke. Krasinski je šel v stanovanje Puzoszczatowa ter je rekel njegovi ženi, da je izgubil v trgovini svoj prstan. Žena mu je dala ključ od že zaprte trgovine ter poslala tudi slugo z lučjo za njim. Kmalu nato se je čulo iz trgovine vpitje in padec nekega predmeta. Trgovčeva žena je hitela s svojim otrokom na rokah v trgovino. A komaj je prestopila prag, jo je Krasinski sunil z nožem v prsa, da se je zgrudila mrtva na tla. Prej je ubil že slugo ter oropal blagajno, pri čemur ga je presenetila žena. Zaklal je tudi malega otroka ter skušal uiti iz trgovine. Nsled hrupa pa

so postali že vsi stanovanjci v hiši pozorni ter so prihiteli v trgovino. Neka služkinja je hotela Krasinskemu zabraniti izhod, a ji je morilec prizadel 16 ran z bodalom ter se je istotako mrtva zgrudila na tla. Na isti način je umoril sestro služkinje, ki je prišla na pomoč, kakor neko trgovčevu sorodnico, ki je hotela pobegniti v svoj sobo, ko je videla trupla. Krasinski je tekel za njo ter jo zabolal na dvorišču hiše. Tukaj mu je prišla nasproti tretja služkinja, ki jo je istotako umoril. Nato je tekel na cesto, skočil v nek voz ter ukazal pod smrtnimi grožnjami kočijažu, naj vozi kolikor mogoče hitro. Ljudje na cesti pa so opazili dogodke ter so zasledovali morilca, ki so ga po težkem boju, ko je ranil še več oseb, zmagali. — Puzoszczatow je znorel, ko je prišel domov.

Novo delavsko zavarovanje na Angleškem. V angleški spodnji zbornici nameravajo skleniti nov zakon za zavarovanje proti bolezni, invalidnosti in brezposelnosti. O prvih dveh točkah so že znane posameznosti, medtem ko način zavarovanja proti brezposelnosti še ni določen natančneje. Zavarovanje je po zakonskem načrtu obligatorno za vse delavne sloje, ki imajo dohodkov pod 160 funtov sterlingov (okoli 3850 K). Najmanjši zavarovalni znesek znaša 5 šilingov (6 K) na teden, zavarovanje čez to svoto pa je prostovoljno. Za najmanjši zavarovalni znesek jamči država, za vsoto nad tem zneskom ne. To državno zavarovanje obsega čas od 10. do 70. leta starosti, od te dobe naprej velja že obstoječe starostno zavarovanje. Zavarovalne zneske odračunava država ter jih polovica plačuje delavec, polovico pa skupno delodajalec in država.

Ciganski zaklad. V Budimpešti so 16. t. mes. izročili višjemu mestnemu glavarstvu tolpo ciganov, 9 mož in 26 žensk. Vodja tolpe je izjavil, da so ruski podaniki ter da govore njegovi ljudje samo francosko in rusko, ter se mislijo naseliti v Budimpešti. Pri ciganih so našli mnogo srebrnih predmetov ter dragocenosti, poleg tega pa še veliko mošnjo francoskega, ruskega in belgijskega denarja v vrednosti nad 200.000 kron. Vodja tolpe je izjavil, da so denar »težko prislužili« njegovi ljudje. Istočasno pa je poslal restavrat na vzhodnem budimpeštanskem kolodvoru policiji brzojavko, ki jo je prejel iz Trsta od »Café Royal« in v kateri se vprašuje, če so v Budimpešti aretovali cigane. Višje mestno glavarstvo je takoj brzojavno vprašalo v Trst po pojasnilih, cigane pa so obdržali v zaporu.

Žalostne številke. V ravno minutih pravoslavnihi božičnih dneh je peterburška policija pobrala po ulicah in spravila v bolnišnice krog 3000 pijanih ljudi. Med temi je bilo 30 smrti kot neposredna posledica preveč zavžitega alkohola. 15 odstotkov vseh pijancev je bilo žensk. V bolnicah sploh ni več prostora za te nesrečnike.

Prestopil je k židovski veri v Budjejevicah mestni kancelist Ivan Zuhar. Ze leta se je zelo zanimal za židovsko bogoslužje in židovske praznike. Rabinatu v Budjejevicah se je morala zdeti čudna in komična namera kancelista, prestopiti k židovski konfesiji, kajti zahteval je od Zuhana zdravniškega izpričevala — o njegovi duševni normalnosti! Se le ko je prinesel to izpričevalo, je sklenil praški nadrabinat, da ugodni prošnji »normalnega« kancelista.

Kitajsko tovarno imajo sedaj na Francoskem. Sezidal jo je nek Kitajec in tudi vsi nastavljenjci v njej so Kitajci. Tovarna izdeluje »polumetna« živila po enakih metodah, kakor je izdeloval umrli profesor Berthelot svoje hranilne kroglice. Tovarna ima poldrug milijon kapitala, ki so ga zložili nek mlad kemik, ki se je izobrazil v Pasteurjevem zavodu, ter njegovi bogati in modernu misleči prijatelji v kitajski domovini. Skoro vse stroje v tovarni so iznašli Kitajci sami ter tudi sami izdelali. Tudi surovine za hranilna sredstva dobivajo s Kitajske. Tovarna bo izdelovala mleko, sir, kofein, olje, moko, piškote, zelenjavo itd.

Zgorela jadernica. 12. t. m. so opazili na grški jadernici »Agios Troios«, ki je bila usidrana v reški luki in do vrha natovorjena z ogljem, lahen dim. S početka so mislili, da je ogenj kje na vrhu in so oglje škropili z vodo. Toda dim je bil čedalje hujši in jasno je bilo, da je ogenj v notranjosti težko naložene ladje. Oblast je zato 13. t. m. odredila, da se odpelje na odprto morje, kjer

so začeli rešavati tovor in obenem gasiti ogenj. A bilo je prepozno. Proti večeru je ogenj z vso silo izbruhnil in kmalu objel ves brod. Pogled na gorečo ladjo sredi mirnega morja in mrzle noči je bil zanimiv in pretresljiv. Krog polnoči je pomorska oblast poslala torpednico »Satelit«, da s strelji potopi jadernico. Oddali so 30 streliv, a ker so bile kroglice premajhne, ni bilo nobenega uspeha. Zato so se mornarji približali v čolnu, postavili v luknjo, ki sta jo napravili dve kroglici na enem mestu, kos dinamita in prižgali vrstico. Komaj so se oddaljili, že je nastala silna eksplozija; del ladje je zletel v zrak, ostali del pa je med šumom in prasketom ognja počasi zalivalo morje. V 10 minutah je »Agios Troios« dokončala svoj obstanek in izginila v hladnem grobu. Kapitan je jokal, kar bo umel tisti, ki ve, kaj je kapitanu njegova ladja.

Slovanski vestnik.

Po zaključju ruske dume. Poslanci vseh ruskih strank v dumi so edini v mnenju, da je celo zasedanje poteklo brezplodno. Prvi podpredsednik dume knez Volkonskij se je izjavil, da so odseki sicer delali, duma pa ni storila ničesar. Neprimerno zadržanje nekaterih poslancev je po njegovem mnenju znatno oteževalo delo in ponizovalo ugled dume. Voditelj naprednjakov Efremov, se je pritoževal čez državni svet ali rusko gosposko zbornico, ki je vedno nasprotoval dumi in se vstavljala celo onim zmernim reformam, katere je sklenila duma. Voditelj kadetov V. A. Maklakov smatra minulo zasedanje za eno najbolj ponesrečenih. Uzrokov tej prikazni je po njegovem mnenju več, med drugimi tudi prevelika klepetavost poslancev in preveliko število govornikov, ki se oglašajo k besedi. Duma je izgubila med ruskim občinstvom že ves ugled in še predno se je zasedanje začelo je bilo že vse tega mnenja, da ne bo izvršila ničesar. Celo najskromnejše in malenkostne reforme, katere je sklenila, je zavrgel državni svet. Za zborovanje dume se na Ruskem pikdo ne briga in nikdo ne pričakuje od nje ničesar.

Priporočamo:

Urbanus, Knjiga o legem vedenju. 3 K., vez. 4 K. po pošti 30 vinarjev več. Katoliška Bukvarna. — Tako dobre knjige slovensko slovnstvo po soglasnem mnenju kritike komaj pozna in celo drugi narodi nimajo v tem oziru kaj posebno boljšega pokazati, katoliški Nemci pa celo nič ne. Knjiga je neobhodno potreben kažipot za lepo vedenje v domači hiši, javnosti in vseh prilikah družabnega življenja, zato si olikanega Slovenca brez te knjige ne moremo misliti.

Juvančič, Učna knjiga francoskega jezika. I. del. Vežano 2 K 50 vin. Katoliška Bukvarna. — Ta učna knjiga priznanega najboljšega strokovnjaka v tem oziru ni samo za šole najbolj primerna, ampak zasluži, da si jo omislijo tudi vsi, ki se hočejo sami priučiti prepotrebne francoskega jezika. Naj nadomesti nemške učne knjige v vseh naših krogih!

Dolžan, Iz dnevnika malega poredneža. Ameriška humoreska. Po angleškem izvirniku. 1 K 40 vin., vezano 2 K 30 vin. »Katoliška Bukvarna«. — Lepšega berila ne samo za mladino, ampak tudi za odrasle je težko najti kakor je »Dnevnik malega poredneža«. Spravil bo tudi najčmernejšega človeka v dobro voljo.

Novice iz Amerike.

V Ameriki ponesrečil Slovenec. Dne 5. januarja je v Conemaugh, Pa., v premogovem rovu ubilo rojaka Antona Planinšeka. Bil je star 34 let. Zapuščena žena in petletno hčerko.

V Ameriki umrla Slovenca. Dne 26. decembra 1910. je umrl v Somerset, Colo., slovenski rojak Fr. Grušovnik. Zapuščena žena z dvema otrokoma. — Umrl je v mestni bolnišnici v Clevelandu v ponedeljek 9. t. m. Mihael Zupančič v 43. letu svoje starosti. Pokojni je bil doma iz cerkniške fare na Dolenjskem. V Ameriko je prišel pred 22 leti.

V Ameriki sta se poročila, v Farmingtonu, Ill. g. Franc Otrin in gdna Ivana Tarcek. Poročenca sta doma iz Poljanske doline pri Zireh.

Slovenec umrl v Ameriki. — Na Toweru je umrl rojak Franc Tancig, eden prvih naseljencev ob Vermillion Range.

Prišel je na Tower pred 26 leti ter je od one dobe bival neprestano tam. Ranjki je bil rodom iz Metlike, brat rojaka Ignacija Tancig, ki je bil svojčas fotograf na Calumetu. Trije sinovi Anton, Otmar in Edvard Tancig žive na Chisholmu.

Centjene naročnike opozarjamo, da homo koncem prihodnjega tedna ustavili list vsem, ki ne bodo dotlej obnovili naročnine za naprej.

Telefonska in brzojavna poročila.

NOVEMU ŠKOFU — ČASTITA ROJSTNA OBČINA.

Škofja Loka (Stara Loka). 21. januarja. Ob radostni vesti, da je tukajšnji rojak dr. Andrej Karlin imenovan za tržaško-koperskega škofa, kliče mo v imenu cele občine, počaščene vsled visokega imenovanja: Bog živi slovenskega vladiko na tržaško-koperski stolici. Bog blagoslovi njegovo ljudstvo! — Gašper Trilar, župan; Matija Mrak, dekan; Ivan Baloh, kaplan.

ŠEF GENERALNEGA ŠTABA ODSTOPI?

Dunaj, 21. januarja. Govori se, da bo v kratkem odstopil šef generalnega štaba Konrad pl. Hoetzendorf in bo imenovan za armadnega inspektorja; za šefa generalnega štaba pa se bo baje imenoval general Schemua, brat inomoškega kornega poveljnika.

GROF KHUEN.

Dunaj, 21. januarja. Ogrski ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary bo ostal tudi še jutri na Dunaju. Kdaj bo od cesarja sprejet v avdienci, še ni določeno, najbržeje pa se bo avdienca vršila tekem jutrišnjega dopoldneva. Grof Khuen, ogrski justični in domobranski minister se med tem udeležuje skupnih ministrskih konferenc glede reforme vojaškega kazenskega postopanja.

ŠTRAJK GLEDALIŠKIH DELAVCEV.

Dunaj, 21. januarja. Gledališki delavci so sklenili začeti s štrajkom. Vsled tega se danes v več gledališčih ne bodo mogle vršiti predstave.

RUMUNSKA ZBORNICA.

Bukarešt, 21. januarja. Rumunska zbornica je razpuščena in se bodo nove volitve vršile koncem februarja.

LAŠKA MORNARICA.

Rim, 21. januarja. Potrebščina za vojno mornarico se bo po novem mornariškem programu za 20 milijonov lir na leto zvišala. Mornariški minister je izjavil, da se bodo do leta 1914. zgradili 4 novi dreadnoughti.

MEDNARODNI ČASNIKARSKI KONGRES.

Rim, 21. januarja. Mednarodni časnikarski kongres, ki se bo vršil v proslavo laške edinosti letos v Rimu, bo otvoril sam kralj Viktor Emanuel na Kapitolu. Katoliško časopisje se tega kongresa ne bo udeležilo.

PROFESOR NA MORNARIŠKI ŠOLI ARETOVAN.

Pariz, 21. januarja. V Toulonu so aretovali nekega profesorja na mornariški podčastniški šoli, ker je pristransko postopal pri tekmovalnih izpitih, od katerih je odvisno službeno napredovanje gojencev.

PROTESTNE IZJAVE NA FRANCO-SKEM PROTI OBSDOBI JAPONSKIH ANARHISTOV.

Pariz, 21. januarja. Revolucionarne delavske organizacije so sklenile, da protestirajo proti obsodbi in usmrčenju anarhistov na Japonskem. Kakor znano, so na Japonskem obsodili 24 anarhistov, izmed katerih so 12 že usmrtili. Za ponedeljek so v Parizu sklicana velika protestna zborovanja ter se pripravljajo demonstracije pred japonskim poslaništvom. Policija je ukrenila obširne varnostne odredbe za varstvo poslaništva.

ŠTRAJK LONDONSKIH STAVCEV.

London, 21. januarja. Delegati tipografskih društev v Londonu so sklenili proglasiti štrajk, v slučaju, ako jim lastniki tiskarn ne dajo osemurno delo.

NESREČA V GLEDALIŠČU.

New York, 21. januarja. V opernem gledališču v Hamiltonu v Kanadi je pri predstavi nekega iztočnega plesa, odletela igralcu sablja iz rok, odletela v parter ter se zasadila v glavo nekega gledalca.

Kupujte le vajgalice: „U korist obmejnim Slovincem“.

Kurzi efektov in menjic.

dne 20. januarja 1911.

Skupna 4 ^o / _o konv. renta, maj—november	9310
Skupna 4 ^o / _o konv. renta, januar—julij	9310
Skupna 4 ^o / _o papirna renta, februar—avgust	9720
Skupna 4 ^o / _o srebrna renta, april—oktober	9710
Avstrijska zlata renta	11650
Avstrijska kronska renta 4 ^o / _o	93
Avstrijska investic. renta 3 1/2 ^o / _o	8280
Ogrska zlata renta 4 ^o / _o	11175
Ogrska kronska renta 4 ^o / _o	92
Ogrska investicijska renta 3 1/2 ^o / _o	8150
Delnice avstrijsko-ogrške banke	1805
Kreditne delnice	67825
London vista	23092 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 mark	11732
20 mark	2347
20 frankov	19
Italijanski bankovci	9460
Rublji	253 1/2

NESTLÉ-jeva
moka za otroke

Priznano redilno sredstvo

Za zdrave in bolne otroke kakor tudi za bolna želodca. Obvaruje in odstranjuje otročjo drisko in blujeje, črevesni kahtar.

Knjižica: Otroška hranitev zastoj pri NESTLÉ Dunaj I. Biberstrasse 11.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 21. januarja.

Pšenica za april 1911	11.29
Pšenica za oktober 1911	10.15
Rž za april 1911	8.09
Oves za april 1911	8.84
Koruza za maj 1911	5.70

Nič ni boljšega

v svrhu takojšnje priprave zelo fine goveje juhe, kot

Zvezda s križcem

MAGGI JEVA

kocka za govejo juho

po 5 vin.

MAGGI-jeve kocke za govejo juho so čiste, najboljše goveje juhe v trdi obliki in vsebujejo tudi potrebno sol in dišavo.

Pristno je z imenom MAGGI in varstveno znamko zvezdo s križcem.

212

POSTELJNO PERJE

mehko, sortirano, temno po K 1— za kg, svitlo po K 1.20 za kg, prodaja 239

PERUTNINSKI ZAVOD V Šiški.

Fattinger-jeva
pogača za pse

nedvomno najboljša piča za pse vseh pasem. 3215

Zaloga v Ljubljani:

Peter Lassnik.

H. SUTTNER

Ljubljana Mestni trg

urar, prva največja domača exportna tvrdka ur, zlatnine

in srebrnine

Tovarniška varšvena, znamka

„IKO“

Lastna tovarna ur v Švici

Kamnoseška obrt.

Podpisana naznanjam vsem p. n. častitim naročnikom, da prevzame po smrti mojega soproga

Franceta Kocjančiča na Črnicu pri Radovljici nadaljevanje kamnoseške obrti

pod vodstvom večjega delovodje in se tem potom priporoča v nadaljna naročila, velespoštovanjem 227

vdova Marija Kocijančič.

Ali ste pridobili „Slovenca“ kakoga novega naročnika? Upoštevajte upliv dobrega dnevnika in agitirajte povsod za nove naročnike!

V najem se da pod zelo ugodnimi pogoji dobro idoča

trgovina

z mešanim blagom

v lepem kraju na Gorenjskem, oddaljena 4 minute od kolodvora. V kraju samem je tudi tovarna s kakimi 400 delavci. Odda se lahko takoj oziroma s 1. februarjem 1911. Ponudbe naj se pošiljajo oziroma naslov se izve pri upravnistvu „Slovenca“. 236 (3)

Na prodaj takoj sta prostovoljno dve hiši

na mnogoljudnem prostoru v Ljubljani. Kje se izve v upravnistvu tega lista. 206

Dekle

poštenih starišev, 16 let staro, s primerno šolsko izobrazbo, želi vstopiti kot učenka v kako trgovino z mešanim blagom v mestu ali na deželi. Naslov pove upravnistvo lista. 222

Blagajničarko

ne pod 20 let staro, stanujočo v Ljubljani sprejme **ADOLF HAUPTMANN**, tovarna barv, Ljubljana. 223 3

Najcenejše

modne površne in spodnje jopice, spodnja krila, telovnike in vsakovrstne druge pletenine, samo iz pristne najfinejše volne, vsakovrstne in najtrpežnejše nogavice, samo lastni izdelki, na drobno in debelo 35% pod navadno ceno, priporoča 184

Franc Kos, mehanična pletilna industrija v Ljubljani, Sodna ulica (blizu just. palače).

Razpis sekundarske službe.

V deželni bolnici v Ljubljani je popolniti dve službe sekundarjev. Službena doba sekundarija v deželni bolnici traja dve leti, lahko pa se podaljša za eno ali dve leti, če sekundarij za to prosi.

Adjutum, ki ga dobiva sekundarij je odmerjen v prvem službenem letu z 2000 K, v drugem letu z 2400 K in od tretjega leta dalje z 2800 K. Poleg adjuta ima sekundarij prosto stanovanje v deželni bolnici.

Sekundarij ne sme biti oženjen in tudi ne sme izvrševati zunanje zdravniške prakse.

Prosilci za razpisane službe predložijo naj svoje s krstnim listom, z dokazili o usposobljenosti in o znanju slovenskega in nemškega jezika podprte prošnje

do 20. februarja 1911

vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 20. januarja 1911.

240

P. n.

Usojam si naznaniti, da sem poveril

zastopstvo

za Ljubljano in okolico trditi

Kmet & Slivar v Ljubljani.

Z odličnim spoštovanjem

Vinko Majdič, valjčni mlin v Kranju.

Pisarna se nahaja na Marije Terezije cesti št. 8, zaloga pa v prostorih I. ljubljanskega skladišča Krisper & Tomazič, Dunajska cesta, poleg Tönniesove tovarne.

Gospoda Kmet & Slivar ostaneta tudi zastopnika mlina trdke Peter Majdič v Jaršah. 235 3-1

Pisarniški prostori

deželne naklade v hiši št. 36, Miklošičeva cesta, oddajo se za majnikov rok v najem. Pojasnila pri g. A. Jenkotu, peku na Marije Terezije cesti št. 7. 214

Mlad, vojaščine prost

kontorist

izurjen računar in strojepisec, se išče za vodstvo plačilnih izkazov in korespondenco v neki tovarniški pisarni. Nastop takoj ali 1. februarja. Pogoj znanja slovenščine in nemščine. Obširne ponudbe v nemškem jeziku z navedbo plače in naznanilom vstopa naj se pošljejo pod šifro „K. E. G. 100“ na upravo tega lista. 234 2

Trgovina se prodaja

na prometnem kraju, tik kolodvora, samo zaradi nastalih rodbinskih razmer. Zelo ugodna prilika. Naslov pri upravnistvu „Slovenca“. 225 2

Na deželo

se razpošiljajo zdravila po poštne povzetju ali proti vpošiljavi dotičnega zneska. Pri vrednosti najmanj 5 kron se ne računa niti škatljice niti poštnine. 238

Lekarna Pri zlatem orlu

v Ljubljani, Jurčičev trg 2, nasproti železnemu (čevl'arsk.) mostu priporoča sledeča, dobro preizkušena zdravila, lepotila in domača sredstva:

Lastnik:

Josip Čizmař.

Lekarna obstoji čez 300let. Recepti se rešujejo natančno.

Vsa živinozdravniška in homeopatična zdravila, tudi vse specialitete so vedno v zalogi.

Dunajske želodčne kapljice proti krču.

Že dolgo preizkušeno želodčno zdravilo, napravljeno po receptu iz najboljših in najbolj učinkujočih zdravil.

Cena 1 stekl. 20 h. 6 stekl. 1 K.

Kapljice zoper krč (pelinov eter) preženo krč v želodcu, 1 stekl. 50 h.

Odvajalne kroglice.

Te pile so najboljše sredstvo za dobro prebavljanje želodca in pospešujejo redno odprtje telesa.

1 škatl. 70 h. 6 škatl. 3 K 50 h.

V zalogi so tudi vse druge vrste odvajalnih in kričistilnih kroglic in tablet.

Trpotčev sok

je izvrstno olajševalno sredstvo pri prehlajenju vratu in prsi ter je preizkušeno domače zdravilo proti kašlju, hripavosti in nahodu.

1 stekl. 1 K. 6 stekl. 5 K.

Čaj za bolne na živcih

je pripravljen iz najboljših zelišč ter je izvrstno krepično sredstvo za živce, izboljšuje spanje, učinkuje pri nervozni oslabeledosti in drugih živčnih boleznih.

Cena kart. 1 K 20 h.

Menthol-francosko žganje

se uporablja kot izborno osvežujoč pomoček za zopetno okrepanje telesa pri prehlajenju in utrujenosti. Z vodo mešano je izborno sredstvo za pranje glave po utrudljivem duševnem delu.

Cena 1 stekl. 1 K 60 h.

Ako hočete slab duh iz ust odpraviti ter prijetno in vonjavo sapa izdihavati, kupite si v moji lekarni že dolgo preizkušeno

Ada (menthol) ustno vodo

1 stekl. 1 K. 6 stekl. 5 K.

Ada-cream

odstrani vse, kar dela nečisto kožo, posebno pege, ogrci, lišaje.

Ada-milo

s prijetnim cvetličnim vonjem je sestavljeno iz snovi, ki napravijo kožo mehko, nežno in svežo.

Cena 1 kos 80 h. 6 kosov 4 K 20 h.

Linge Long (Ada voda za lase)

je izvrstno sredstvo, ki krepi lasišče in preprečuje izpadanje las. Odstranja luske in pospešuje rast las.

1 stekl. 1 K 50 h.

Tannochinin mazilo za lase

Cena 1 K.

Ali hočete imeti vaše zobe vedno lepo bele kot sneg? Kupite si v moji lekarni

zobni prašek „Ada“

1 škatl. 60 h.

V zalogi imam tudi zobne kartarčice „Ada“.

Obliz za kurje oko

pripravljen iz neškodljivih snovi je najboljšo sredstvo za odstranitev kurjega očesa, trde kože, kakor tudi vseh sličnih kožnih izrastkov.

Cena 1 škat. 80 h ali 40 h.

Balzam (tinktura) za kurja očesa

70 h.

Kroglice za slabokrvne

so izvrstno okrepujoče sredstvo za bledične, za bolne na živcih in rekonvalescente. Lastnost, da pile ne škodujejo zobem, jim daje posebno prednost pred tekočimi železnatimi preparati.

Cena 1 K 60 h

Mentholovi sladkorčki

so izvrstno učinkujoče sredstvo pri katarjih v grlu in goltancu. Zadržuje kašelj in olajšuje izločitev izmečka. Moči goltanec ter varuje usta pri slabem vremenu prehlajenja.

Škatl. 1 K 50 h. Mala škatl. 70 h.

Mazilo za ozeblino

preizkušeno, nežno učinkujoče sredstvo proti ozeblini. 1 lonček 60 h.

Balzam proti ozeblini 30 h.

Mazilo proti opeklini

je izvrstno učinkujoče sredstvo proti vsaki vrsti opekline. 1 stekl. 60 h in 1 K.

Mazilo proti revmi

dobro učinkujoče, bolečine olajšuje sredstvo proti trganju, oslabeledosti in onemoglosti udov. 1 lonček 1 K 20 h.

Revma-fluid

(Protinski cvet) 1 stekl. 1 K.

China-železnati Malaga.

To vino je priznано najboljšo za slabokrvne in bledične. Napravljeno tek, tvori temelj vsaki krepični kurji, ter je zato za rekonvalescente neodomestljivo.

Cena 1 stekl. 1 K 80 h in 3 K 20 h.

Tržiške novice.

t **Zahvala.** Splošna delavska bolnišnica in podpora blagajna je privedla 15. t. m. običajno vsakoletno veselico v prostorih g. Kar. Ruecha. Tem potom se najtopleje zahvaljuje vsem dobrotnikom, ki so k njej kakorkoli pripomogli. — odbor.

t **Demon alkohol.** Tovarniški delavec Janez Dacar je zadal z nožem globoko rano svoji ženi v hrbet. V pijanosti se je prepiral s svojim bratom; žena ga je hotela pomiriti, a pri tem je mož po neprevidnosti tako hudo ranil. Zeno so prepeljali na njen dom. Zopet nauk: varujte se alkohola!

t **Društvene vesti.** Na občnem zboru društva sv. Jožefa dne 15. t. m. so bili izvoljeni sledeči odborniki: Fr. Vidic, Jož. Salberger, A. Mežek, Fr. Dečman, Mih. Anžur, Rud. Prešeren, Leop. Weber, Iv. Hočevar, Kar. Končar in Leop. Mokorel. V tržiški župniji v dušnem pastirstvu delujoči duhovniki imajo že po društvenih pravih pravico, biti člani odbora. Pri seji naslednji dan je bil zopet izvoljen predsednikom gosp. kaplan Ant. Gole. Rednih članov je šlo družstvo 82, članic 107, podpornih članic 69. Društvenih predavanj je bilo 26, javna 3. Iz blagajnikovega poročila posnemamo, da je imelo društvo v preteklem letu dohodkov 1458 K 64 vin., stroškov 1291 kron 73 vin. Premoženje bolniškega sklada je znašalo 606 K 77 vin. Ženski odsek je imel dohodkov 1024 K 78 vin., stroškov 958 K 83 vin. Dohodki telovadnega odseka so znašali 1273 K 62 vin., stroški 836 K 17 vin. Sploh se je razvidelo iz vseh poročil, da je bilo društveno gibanje v minulem letu izredno živahno. Novi društveni odbor nam je prok, da bo društvo tudi v novem letu krepko prosperovalo. Naj še omenjamo, da so si Orli izvolili za predsednika g. župnika, za vaditeljskega načelnika pa Alojzija Brezarja.

t **J. S. Z. v Tržiču.** V odbor J. S. Z. so bili izvoljeni Fr. Vidic kot predsednik, Andrej Cuderman njega namestnik, Jož. Zavrl kot blagajnik, Marija Mežek njega namestnica, Jožef Ahačič kot zapisnikar, Ant. Gole in Emerih Tavčar kot nadzornika.

t **Umrla** je Marija Tomazin, ena prvih članic ženskega odseka društva sv. Jožefa. Bila je blaga in vzorna mati, ki je za društvo storila pač največ s tem, da mu je dala v svojih sinovih navdušenih članov — Orlov. Blag ji spomin!

t **Bolezni.** Ošpice so se začele prikazovati med otroci. V bližnji vasi Križe pa se je zopet pojavila davica. — Tudi živinska kuga, ki straši po raznih krajih, je zašla k nam. V par hlevih so se pokazali pri živini znaki kuge na gobcu in parkljih.

t **Sankačem** se ne godi posebno dobro. Državna oblast je prepovedala sankanje po vseh javnih in prometnih cestah. Tržiški sankaci in tudi drugi so hodili na Ljubel. Dočim je sankanje na koroško stran dovoljeno, je prepovedano na kranjsko. Kakor čujemo, se je vložil ugovor proti prepovedi in se je oblast naprosila, da dovoli izjemo za ljubelsko cesto, ker je tu res jako neznan promet in komaj par voz gre čez prelaz. Pričakovati je ugodne rešitve.

„Underwood“ prodira dalje!

Cez 380.000 komad. že v uporabi.

Zahtevajte razkazovanje stroja in cenike!

Zgodovinsko dejstvo:

Odkar se je „Underwood“ tako sijajno izkazal vsled svoje neomane trpežnosti, so tudi najstarejši sistemi pisalnih strojev si prilastili bolj ali manj njegovo obliko in hvalili vidno pisavo à la Underwood.

Staro prerokovanje:

Leta 1899: Underwood se more s pravico imenovati kot pisalni stroj bodočnosti. — To se je hitro izpolnilo, in mnogi menijo, da imajo uspeh, če morejo reči: „naš pisalni stroj izgleda ravno tako, kakor Underwood“.

Novo prerokovanje:

Vsi starokopitni pisalni stroji bodo v kratkem izpodrinjeni z Underwood podobnimi pisal. stroji, ki imajo vidno pisavo.

Nasvet za kupca:

„Izkušnja izmodri“, se more reči tudi v tem slučaju, kajti kdor naroči stroj, ki je upeljal vidno pisavo ter izpopolnil, kateri je utinil preobrat v izdelovanju strojev, kateri je žel na vseh razstavih prva odlikovanja, dobil največ svetovnih rekordov v hitri pisavi, ta ravna previdno, ker preživi Underwood vse konkurenčne stroje.

Zaloga za Kranjsko: **I. PERKO, LJUBLJANA, Marije Terezije cesta 7, I.**

Brusel in Buenos Aires 1910: 3 velike nagrade.

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU

Podružnica na Dunaju: III. Am Heumarkt šte. 21.

Patentni vročeparni lokomobili
z brezventilnim preciznim upravljenjem.

Originalno strojedelstvo Wolf 10—800 k. s.
obratni stroji z najvišjo popolnostjo in dobičkom, za industrijo in poljedelstvo.

3329—26

Dosedaj izdelanih na 720.000 k. s.

Na sedmih javnih razstavah odlikovane s prvimi darili.

Samo pristne ce na podplatih

1860 ТРАПМ. СПЕТЕРБУРГЪ ТРЕУГОЛЬНИКЪ

Šent Peterburške čevlji za sneg

Vsak dan jih izdela tovarna 60.000 parov!

Edini kontrahenti: **Messtorff, Behn & Co., Dunaj, I.**

Prodaja na drobno v vseh boljših trgovinah za čevlje, gumi in modno blago.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez Antwerpen v Boston.

je proga rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Finland“, „Kroonland“, „Vaderland“, „Zeeland“, „Lapland“, „Menomina“, „Maniton“, „Gothland“, „Marquette“ in „Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New-Yorkom, so snažnost, izborna hrana, vljudna postrežba in spalnice ponovem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno cenejša kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc
v Ljubljani,
Kolodvorske — Ice odslej št. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri „Starem tistlerju“ 188 (52—1)

Najcenejše in najbolj učinkujoče odvajalno sredstvo! 3373

Filipa NEUSTEINA
poslajeno odvajalno kroglice

(Neusteinove Elizabetne kroglice.)

Pred vsemi drugimi podobnimi izdelki imajo prednost te kroglice, proste vsakih škodljivih primosi, uporabljajo se z največjim uspehom pri boleznih v spodnjem delu telesa, lahko odvajajoče, kri čisteče; nobeno zdravilno sredstvo ni ugodnejše in obenem povsem neškodljive — izvora prevo, da bi preprečilo zaprtje mnogih bolezni. Radi poslajane oblike jih radi uživajo otroci. Skatlica s 15 kroglicami stane 30 vin., ovoj z 8 skatlicami - torej 120 kroglic - stane le 2 kroni. Če se pošlje naprej K 245, se pošlje franko 1 ovoj.

Svarilo! Nujno se svari pred ponarejanji. Zahtevajte Filipa Neustein odvajalno kroglice. Pristne le, če nosi vsaka skatlica in navodilo našo zakonito varstveno znamko v rdečem črtni tisku sv. Leopolda in podpis: **Filip Neustein, Apotheke.** — Naše trgovsko sodniško zavarovane embalaže morajo imeti našo trdko

Filipa Neustaina lekarna „pri sv. Leopoldu“
Dunaj I., Plankengasse 6.

Zaloga v Ljubljani: **Rihard Sušnik,** lekmarn, in v več drugih lekarnah.

Kupite **Kašelj** hripavost, katar in zasliženje, oslovski in dušljivi kašelj nič drugzega, kakor fino dišeče: Kaiserjeve prsne karamele s tremi smrekami

5900 notarsko poverjenih izpričeval od zdravnikov in privatnih oseb dokazuje gotov uspeh.
Zavoj 20 in 40 vinarjev. Ovojček 60 vinarjev.

Dobi se: Ljubljana, lekarn: Trnkoczy, Sušnik, Piccoli, Lenšek, Bohine, Cizmar; drogerije: Kane, Cvančara (Adrija). — Lekarne: Pirik, Idrija; Bergman Novo mesto; Andrejancič, Novo mesto; Hus, Vipava; Wacha, Metlika; Roblek, Radoljica; Brill, Litija; Savnik, Kranj; Baccarini, Postojna; Močnik, Kamnik; Burdich, Skofja Loka; Roblek, Tržič; Koželj, Jesenice; Kandauer, Mengers, 2982 V. Arko, trg. Senožeče. 24

V Ameriko in Kanado zložna, cena in varna vožnja s **Cunard Line**

H 544 52 Bližnji odhod:

iz Trsta, domačega pristanišča: Ultonia 18. febr., Saxonia 4. marca, Pannonia 15. mar. 1911, iz Liverpoola: Lusitania, največji in najlepši parnik, 28./1., 18./2., 11./3. 1911. Mauretania, 11./2., 4./3., 25./3. 1011.

Pojasnila in vožne karte pri **Andrej Odlasek**, Ljubljana, Slomškove ul. 25, bl. cerkve Srca Jezusovega.

Cena vožnji Trst-New-York III. razr. K 180— za odraslo osebo vstevši davek in K 100— za otroka pod deset let vstevši davek.

Pohišstvo za 100 kompletnih sob vedno v zalogi.

Vpogled prost! Reelno jamstvo! Kulantni pogoji! Prečasti duhovščini in razprodajalcem popust.

Zaloga pohišva Pasterjrik, Dunaj

Glavna trgovina: Dunaj IX 4, Währingergürtel, Stadtbahnviadukt 142—156 blizu jubilejnega gledišča.

Podružnica: Dunaj XVIII, Währingerstrasse 109 (vogal Martinstrasse).

Tovarna: Dunaj XVIII, Edelhofergasse.

Dobavitelj dolanjevstriških deželnih železnic, mnogih društev in samostanov.

Mnoga priporočila prečastite duhovščine.

Tvrdba obstoji od 1. 1883.

3622 I Najnovejši ceniki.

Tovarna za kovinsko blago in zvonoljubica
J. HILZER & KO.

Dunajsko Novomesto. Telefon 145.

se priporoča za nabavo zvonov, melod, in harmon, zvonila vsake velikosti in glas, jamstva za dolocen in poln glas, najčistejšo vglavitev in najboljši material. Stojata za zvonove iz kov. železa ali lesa. Lahkotno zvonjenje, najboljši način teka. Nagla izviritev, najnižje cene. Ugodni plačilni pogoji. Stari nerabni zvonovi so sprejmo v prelitje, ravnotako se izdelujejo železna stojala najboljšje konstrukcije z dolgoletnim jamstvom. Proračuni in projekti vsak čas zastojni in franco na razpolago, enako tudi priporočila kakor tudi priznana pisma. 2075

Proti katarom
sopilnih organov, pri nahodu, hripavosti in vratnih oteklinah zdravniško priporočana je 38 12 II.

MATTONIJEV GIESSHÜBLER
naravna alkalična kislina

katera se z vspehom rabi sama ali pomešana z gorkim mlekom.

Ta miloraztapljajoče, osvežujoče in pomirljivo deluje, pospešuje ločitev sleza in se v tacih slučajih posebno dobro obnese.

Izvirnik: **Giesshübl Sauerbrunn,** tolez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih Prospekti nastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specializiranih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami a vinom.

Zaloga pri **Mihael Kastner-ju, Peter Lassniku** in **Andrej Sarabonu, Ljubljana.** 11452—49

Sodi.

Več vrst sodov ima na prodaj **A. REPIC,** sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo 2325 32

Jeseniske novice.

J Nemški hajlovci so kaj originalno razgrajali preteklo nedeljo zvečer po Jesenicah: »Heil den deutschen Germanen in Eseling (Assling)«. Koli-kokrat se imajo ti izzivalci zahvaliti mirni slovenski krvi, da jih ne dobijo po svojih hrbtih, po svojem Eselingu! Nas pravzaprav vedno veselijo taki izbruh pijskih hajlovcev, ker so nam vedno živ dokaz, koliko inteligentnejše je naše ljudstvo, nego ti »Eselingi«!

t Sociji so brez glave! Njih stru-peni načelnik Stare je odšel z Jesenic na Dunaj, ker mu niso hotele biti vse ovce pokorne! Nekateri sociji so bili tega slovesa prav veseli, mi pa tudi! Stare je mislil, da bo vsa tovarna z de-lavstvom in mojstri vred plesala po njegovih raztrgani harmoniki. Ker se je zmotil, jo je odkuril! Srečno pot! Bodi pokajen z arovico!

j Liberalno gledališko društvo na Jesenicah, ki je je pomagal ustanavljati učitelj Schiffrer, je istega učitelja v »Gorenjcu« napadlo, češ, da se raz-ume na predstave, ko zajec na boben. Mi nimamo posebnega povoda zavze-mati se za Schiffrerja, vendar pa nam je to lep dokaz »čistih značajev« v naši pobankroteli liberalni stranki, ki vsa-kega obrca, če le eno drugače reče, ka-kor Humer. Če se že ustanovnik gleda-liškega društva razume na predstave toliko, ko zajec na boben, koliko se morajo razumeti šele drugi. Humrova vojska se decimira, kar je edino pravo in pametno!

j »Angela« je naslovil pisac pod-listka v »Gorenjcu« svoj literarni skr-pucek, s podpisom Leo P., ki ga kani še nadaljevati. Ker se »liter-rad« do-tika oseb, ki so svoj čas bivale na Je-senicah, pa so že davno proč, zato se nam zdi stvar toliko bolj podla. Lju-bezen primerja »mehurju, ki poči« (res za počt!). Zdi se nam, kakor da bi ho-tel razdreti srečo dveh zakonskih, ki jih nazivlje prav z imeni. Gospodu Fa-bineu in soprogi svetujemo, naj prime-ta tega Leo P. prav pošteno za ušesa.

j »Ehre vor der Leichel« Čast pred mrličem, to je bila včasih krilata be-seda socialnih demokratov. Naši so na to čisto pozabili. Pretekli teden je le-žala na mrtvaškem odru ugledna go-spa Weitova, ravno nasproti v gostilni pa so sociji cel večer vlekli harmoniko ter s tem žalili pieteto žalujočih!

j »Upor Bohinjcev«, izvirno narod-no igro v petih dejanjih uprizori Kat-delavsko društvo jutri, v nedeljo, v Domu na Savi. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina navadna.

Hiša

enonadstropna, s šestimi sobami v Rožni dolini št. 217 pri Ljubljani se prodaja. Leži nasproti pekarije. 108

Zlatnina
srebrnina, dragulji v raznovrstnih okus-nih vzorcih in po priznanih nizkih cenah. — Za

ženine in neveste
velika izbira ur, prstanov, uhanov, ve-rižic, obeskov, zapestnic, raznega na-miznega orodja, cvetličnih vaz i. dr.

I. VECCHIET
zlatar nasproti glavne pošte Ljubljana, Selenburgova ul.
Lasina delavnica. — Nakup in zamena stare zlatnine in drugega kamenja.

ČASTITE DAME!
Ne obotavljajte se več in prepričajte se s poskusom, da Pilnáčekov

Lanol

dela in hrani krasno in nežno polt. Ako se umivamo z »LANOLOM«, ni treba nikakih krem, ki so potrebne pri rabi raznih drugih mil, kajti 3126

Lanol

po svoji sestavini nadomešča popolno kremo. En komad »LANOLA« prodaja se za 70 v. Dobiva se v Ljubljani pri sledečih tvrdkah: Fran Češnovar, Dolenjska cesta; B. Cvancar, Selenburgova ulica; Emil Dobrič, Prešernova ulica; Fr. Inič, Mestni trg; Ivan Jelačin, Rimska c.; Anton Kane, Zidovska ulica; Anton Kršper, Mestni trg; J. Krivic, Dunajska c.; Leskovic & Meden Jurčičev trg; T. Mencinger, Sv. Petra cesta; Matij Orehek, Kolodvorska ulica; Vaso Petričič, Mestni trg; Ivan Podboj, Sv. Petra cesta; Berta Sevar, Sv. Jakoba trg; Mg. Ph. R. Sušnik, Marjilin trg; A. Sušnik, Zaloška cesta; A. Sarabon, Zaloška cesta; Anton Sikof, Dunajska cesta; Josip Sporn, Sv. Petra cesta; Andrej Verbič, Turjaški trg; Ph. Mag. J. R. Hočevar, Vrhnika.

Izgotavlja edino

J. Pilnáček, c. in kr. dvorni zalagatelj Hradec Hrálové, Češko.

Vsak dan sveže pustne krofe
priporoča

Jakob Zalaznik
pekarija in slaščičarna
Ljubljana, Stari trg št. 21.
Podružnice:
Kolodvorska ulica št. 6
Mestni trg št. 6.

Opr. št. Nc VII/III

Dražbeni oklic.

Po javni dražbi in iz proste roke se bode prodalo dne

27. in 28. januarja 1911

dopoldne ob 9. uri v Ljubljani: v skladišču Tomanova ulica, v pisarni Trdinova ulica št. 3, v skladiščih pri Perhovcu in pri Anžoku v Sp. Šiški in sicer: razne moke, otrobi, vreče, sodi, razno orodje, steklenice, 1 pisalni stroj, električne svetilke, trgovske knjige »Journal«, papirni material, razna sobna pisarniška in skladiščna oprava, dvigala, tehtnice, ročni voziček itd. Reči se smejo ogledati pol ure pred prodajo.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani

oddelek V, dne 14. januarja 1911.

Na prodaj sta dve hiši

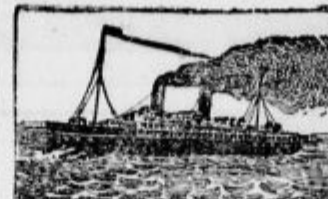
z 18 sobami, elegantna žganjarija ter 1 sadonosnik, v sredi med dvema tovarnoma, oddaljena eno minuto od kolodvora Sevnica. Ena izmed teh hiš je pripravna za vsako obrt. Natančno se izve pri lastniku Luka Senica, irgo-vec Smarje pri Sevnici (Siaj.). 200 2-1

Ceno Posteljno Perje

1 kg sivega skubljenega perja K 2, polbe-lega K 2-80, belega K 4, finega K 6, naj-boljšega skubljenega K 8, sivca puha K 8, belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg nadalje poštine prosto.

Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega jaso trpežnega rdečega, modrega, belega ali rumenega inlet-nastiljnega blaza 1 per-nica vz. 130x115 cm z blazinama, velikost 80x58, napol-njena z jako lepim mehkim perjem K 16, s polpahom K 20, s puhom K 24; posamezne pernice K 12, 14, 16, vzglavnica K 3, 3-50, 4. — Pernice 180x140 cm velike K 15, 18, 20; vzglavnica 90x70 ali 80x80 cm K 4-50, 5, 5-50. Spod. pernica iz gradla 180x116 cm K 15, 15. Razpošilja proti povzetju pošt. prosto pri naročilu od 10 K dalje.

M. Berger v Dešenici št. 1009. Češki les.
Za neugajajoče denar nazaj ali se blago zamenja — Ce-niki o živalnicah, odejati, prevlečeni in vsem drugem po-steljnem blagu zastoj in poštine prosto. 2293

Ed. Šmarda
oblastveno potrjena potol-valna pisarna
Ljubljana, Dunajska c. 18

v novi hiši »Kmetске posojilnice«, nasproti »Figovca«
Izdaja voznih listov za vse razrede francos. prekmorske družbe

Haure - New York

Vožnja traje samo 6 dni

Izdaja tudi vozne listke iz Amerike v staro domovino, prireja posebne vlake in pre-skrbi okrožne vozovnice (Rundreisebiletts).

C. kr. oblastveno potrjeno učilišče
-- za krojno risanje --
Franja Jesih
Ljubljana, Stari trg št. 28.
Dobi se tudi kroj po životni meri.

Lepo posestvo

z manjšo vilo arondirano, zelo pripravno za leto-viščarje, pičlo uro od Ljubljane, je cenó na prodaj. Pogleda in poizve se v Savljah št. 28 (Vila Sonc) p. Ježica pri Ljubljani. 160

Velika zaloga juvelov, zlatnue, srebrnue ter raznih ur.
Blago prve vrste Točna postrežba - Najnižje cene -
50 52-1

Lud. Černe

juvelir, irgovec z urami ter za-priseženi sodnijski cenilec.
Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Hiša v Celju

tri minute od tovarne pripravna za vsa obrt posebno za gostilno, davka prosta, z 9 sobami in donasa na leto 1000 K dobička z velikim vrtom za zelenjavo se prod. pod ugodnimi pogoji. Pri hiši je veliko lepó dvorišče in studenec. Velja 16.000 K. Vknji-ženo lahko ostane pri posojilnici v Celju 14.000 K. Pojasnila sprejema in daje Anton Kuhar, pek pri sv. Duhu v Ločah pri Poljčanah. Stajersko. 126

Najnovejša trgovina glasovirjev

G. F. Jurásek
prvi in edini češko-slovenski uglaševalac glasovirjev in irgovec
Ljubljana, Poljanska cesta 13/
priporoča glasovirje, pianine, harmon je nepre-sežne v dobri kakovosti glasu in solidni sestavi. Vsa v to stroko spadajoča popravila, kakor tuč uglaševanja vseh sistemov glasovirjev izvršuje po jako nizkih brezkonkurenčnih cenah. Imenovana tvrdka vzame stare glasovirje v račun za najvišjo ceno, ako se pri nji kupi nov glasovir. Za vsa pri njej kupljeni instrument jamči imenovana tvrdka 10 let. »Glasbeni Matiči« in drugimi slov. zavodom uglašuje glasovirje edinole
koncesionirana tvrdka Jurásek.

Zaradi smrti trgovca se takoj odda dobro založena in dobro idoča

trgovina s papirjem
galanterijo in šol-skimi potrebščinami na velikem trgu z zelo živabnim prometom v središču Ljubljane. — Naslov pove upravn. »Slovenca«.

Mirna stranka brez otrok išče za majev term

stanovanje

obstoječe iz 2 manjših sob, kuhinje i. t. Ponudbe iz prijaznosti na upravo »Slovenca« pod: »mirna stranka«. 130

Peč za plin

(GASOFEN)
se prodaja po nizki ceni pri Aug. Agnola, Ljubljana, Dunajska cesta 13. Ista bi bila pripravna za kako manjšo trgovino ali kontor.

Lep lokal

za trgovino se odda s 1. svečanom zraven trgovine Janko Češnika, Lingarjeva ulica. Natančneje se poizve istotam

Na prodaj je po nizki ceni malo rablje

pianino in električni klavir

Naslov se izve pri upravi »Slovenca«

Sprejme se takoj

učenec

v trgovino z mešanim blagom, kater mora biti dober v računstvu in pisavi pri: Antonu Trevn, Jesenice Gorrenjsko. 153

Cerkovnik se sprejme

s 1. februarjem. Obrtniki (krojač a čevljar) imajo prednost. Plača po degovoru. Zglasiti se je osebno pri cerkvenem predstojništvu na Krtinova pošta Dob.

Soba nasproti glavni pošte, pripravna

za pisarno

se odda za februarjev termin. Pojasnil v hotelu »pri Maliču« I. nadstr.

Tudi na kruh mazati se pusti nova voljna jedilna mast

Ceres

in pomaga tako prihraniti v gospodinjstvu veliko denarja, ker ni samo najboljša, temveč tudi najcenejša jedilna mast.

BILINSKA
KISLA VODA
izborna dietična namizna pijača.
O dobroti Bilinske vode naj se vpraša domači zdravnik. Dobi se pri Mihael Kastnerju v Ljubljani. 2990